

Pohjois-Kreikan Suomi-Seuran Tiedote

JOHTOKUNTA

Puheenjohtaja, Marko Suomalainen puh. 2310 868 167
Varapuheenjohtaja, Jaana Karhunen puh. 2310 412 749
Sihteeri, Marjut Katoniemi-Kutsuridis puh. 2310 860 555
Kassanhoitaja, Simo Haavisto puh. 2310 960 877
Jäsen, Päivi Pulkki-Georgopoulou puh. 2310 950 879

Pankkiyhteys:

Alpha Bank, 703-00-2310-010761

Suomi-koulun pääopettaja:

Riitta Douhaniaris puh. 2310 446 867

Suomi-kirjaston hoitaja & Suomi-koulun opettaja:

Simo Haavisto puh. 2310 960 877

Tiedote No 6/2002 Syyskuu

Koonnut Marjut Katoniemi-Kutsuridis ja Marko Suomalainen

Sisällysluettelo

1. Puheenjohtajan tervehdys
2. Perhetapahtumia
3. Henkilöt tutuiksi
4. Jäsenen toimintaa
5. Maria Sorsa Ateenan suurlähetystöstä palannut Suomeen
6. Ateenan suurlähetystö tiedottaa
7. Suomi-Seura ja USP tiedottaa
8. Uutiskatsaus
9. Toimitus surffaili internetissä
10. Vitsejä
11. Tapahtumakalenteri

Puheenjohtajan tervehdys

Syksyinen tervehdys kaikille seuramme jäsenille ja muillekin lukijoillemme.

Toukokuun tiedotteemme sai jälleen mahdottoman vastaanoton niin jäsentemme kuin muidenkin lukijoiden puolelta. Seuran tiedotehan lähetetään veloituksetta kaikille sitä haluaville seuroille ja järjestöille ympäri maailmaa.

Muistakaa että työ- ja oleskeluluvat pitää olla voimassa kaikilla ulkomalaisilla, myös muiden EU-maiden kansalaisilla.

Sama laki on voimassa kaikissa EU-maissa. EU-maan kansalainen saa oleskella EU-maissa 3 kk ilman oleskelulupaa. Sen jälkeen jokaisessa EU-maassa ja jokaisen EU-maan kansalaisen on haettava paikallisilta viranomaisilta kyseiset luvat.

EU-maiden kansalaisilta työ- ja oleskelulupaa ei voida evätä, jos työpaikasta tai muuten toimeentulosta on näyttöä, mutta ne on oltava voimassa!

Työ- ja oleskeluluvan EU-kansalaiset saavat lähimmältä poliisiasemalta. Thessalonikissa luvat kuitenkin myöntää vain seuraavat poliisiasemat:

- Platia Dimokratias, Dodekanisou
- Ano Poli
- Dentre Potamou
- Toumba

Niiden EU-kansalaisten, jotka Thessalonikissa kuuluvat muiden poliisiasemien piiriin, pitää hakea lupia poliisin ulkomaalaisvirastosta, Politchniou kadulta.

Mainittakoon tässä vielä että pitempään EU-maissa asuneilta suomalaisilta voidaan passianomuksen yhteydessä pyytää myös valokopio oleskeluluvasta.

Sitten on taas edessä puhelinnumeroiden muutoksia. Kreikan kiinteän verkon suuntanumerot muuttuvat marraskuun alusta. Olemme kuitenkin jo muuttaneet sekä tiedotteeseen että Pohjois-Kreikan suomalaisten osoitelistaan puhelinnumerot vastaamaan marraskuun tilannetta. Asiasta lisää kohdassa "uutiskatsaus".

Allekirjoittanut ottaa yhdessä Thessalonikin Suomi-koulun edustajan Jaana Karhusen kanssa osaa marraskuussa olevaan ulkosuomalaisparlamentin kokoukseen josta raportoidaan sitten kaikille seuran jäsenille.

Toivon, että nyt alkaneen syksyn aikana jäsenet ottavat aktiivisesti osaa seuran toimintaan. Hyvänä merkinä jäsenten aktiivisuudesta on jo pidetty ensimmäinen kuukausitapaaminen, johon allekirjoittanut ei kuitenkaan voinut ottaa osaa työmatkan takia.

Haluan tässä vielä kiittää Suomeen palannutta Pekka Kämäräistä todella aktiivisesta toiminnasta seuramme hyväksi.

Lisäksi haluan mainita että Thessalonikin Suomi-koulu yhdessä seuramme kanssa tekee tämä vuonna joulukortteja myyntiin, tukeakseen näin Suomi-koulun toimintaa. Asiasta lähetetään erikseen lisätietoja lähitulevaisuudessa. Pyydänkin kaikkia seuran jäseniä tukemaan osaltaan koulun toimintaa lähettämällä tänä vuonna vain näitä joulukortteja.

Joulukorteista kiinnostuneet ei jäsenet voivat halutessaan ottaa yhteyttä minuun tai seuran sihteeriin, niin lähetämme asiasta lisätietoja piakkoin.

Omasta ja johtokunnan puolesta kiitän kaikkia aktiivisuudesta ja toivotan teille kaikille oikein hyvää alkanutta syksyä.

*Marko Suomalainen
puheenjohtaja*

Perhetapahtumia

Kihlat ja häät

Liisa Kelloniemi ja Jiorgos Apostolakis viettivät kihlajaisia kesämökillä Suomessa, Posion Irnijärvellä, 19 heinäkuuta 2002.

Jiorgos Apostolakis ja Liisa Kelloniemi

Häät tuore kihlapari pitää Ivalon Nellimin kylän Pyhän Kolminaisuuden ja Pyhän Trifon Petsamolaisen kirkossa, 21 syyskuuta 2002. Vihkipappina tulee toimimaan Isä Kauko Makkonen.

Toimitus toivottaa Liisalle ja Jiorgokselle, koko seuran puolesta, ikimuistoista häääpäivää, ja rikasta yhdessäeloa.

Henkilöt tutuiksi

Tiedotteen tässä numerossa alkaa Pohjois-Kreikan Suomi-Seuran johtokunnan ja Thessalonikin Suomi-koulun opettajien ja vanhempainyhdistyksen jäsenten esittely.

Esittelyvuorossa seuran puheenjohtaja Marko Suomalainen ja varapuheenjohtaja Jaana Karhunen.

Marko on ollut mukana Thessalonikin Suomi-Seuran toiminnassa alkuvuodesta 1996. Samaan aikaan Marko otti Jaana Karhuselta vastaan Helsingissä toimivan

Suomi-Seuran paikallisedustajan ja jäsenihteerin tehtävät, joista Jaana luopui työkiireiden johdosta. Marko toimi Thessalonikin Suomi-Seuran epävirallisena puheenjohtajana ja vuoden 2001 keväällä, Thessalonikin Suomi-Seuran virallistamisen ja nimen muutoksen yhteydessä (uusi nimi Pohjois-Kreikan Suomi-Seura) Marko valittiin ensimmäistä kertaa virallisesti tehtävään.

Tällä hetkellä Marko toimii myös Helsingin Suomi-Seuran Kreikan tukihenkilönä ja ulkosuomalaisnuorten Kreikan yhteyshenkilönä.

1. Mikä toi sinut Kreikkaan ja milloin tämä tapahtui?

Kreikkaan minut toi silloinen kreikkalainen tyttöystäväni, nykyinen vaimoni. Tapasimme Englannissa vuonna 1993, jossa olimme molemmat opiskelemaan kansainvälistä markkinointia. Opiskelujen loputtua palasin vuodeksi Suomeen töihin ja syksyllä 1995 muutin Thessalonikiin.

Marko Suomalainen

2. Miten olet sopeutunut Thessalonikiin ja Pohjois-Kreikkaan?

Alkuvaikeuksien jälkeen, olen sopeutunut tänne Kreikkaan todella hyvin. Alussa suurin ongelma oli kielitaidottomuus joka mukanaan toi muita jokapäiväisiä ongelmia. Vaimoni sanoo monesti että minusta on tavoilta ja käytökseltäni nyt tullut enemmän kreikkalainen kuin kreikkalaisista itsestään.

3. Mitä olet tehnyt ennen Kreikkaan tuloa?

Olen työskennellyt Suomessa eri firmoissa yli kymmenen vuoden ajan, pisimpään Tamrossa, sairaala- ja laboratoriotarvike osastolla, jossa tein sairaalakaluste – ja tarvike tarjouksia sairaaloille, vanhainkodeille jne. Suomen opinnoiltani olen ulkomaankaupan Yo-merkonomi ja Englannin opinnoiltani minulla on kansainvälinen markkinoinnin Master of Arts.

4. Millaisia ohjeita antaisit uusille maahanmuuttajille?

Aloitakaa hyvissä ajoin ennen muuttoa ottamaan selvää uuden kotimaan oloista

ja muuttoon liittyvistä asioista. Näihin saa todella asiantuntevaa apua Suomi-Seuran neuvontapalvelusta ja sitä kautta myös Suomi-Seuran paikallisedustajilta ja tukihenkilöiltä. Älkää antako alkuvaikeuksien lannistaa itseänne, eri maissa on eri tavat, jotka monta kertaa meistä suomalaisista tuntuvat hulluilta, mutta maassa maan tavalla. Maan kielen osaaminen auttaa nopeaan sopeutumiseen.

5. Mitä suomyhteisö sinulle merkitsee? *Suomyhteisö merkitsee minulle todella paljon. On mielestäni välttämätöntä että saa aina välillä puhua suomea ja keskustella asioista jotka askarruttavat ulkomaalaisia, muiden "samassa tilanteessa" olevien kanssa.*

Muutettuani Thessalonikiin, olin varma että olen ainoa suomalainen täällä. Olin todella positiivisesti yllättynyt kun sain tietää Suomi-Seuran ja Suomi-koulun toiminnasta. Vaikkakin Pohjois-Kreikassa on suhteellisen vähän suomalaisia ovat he aina olleet todella aikaan saavia. Olen ollut mielellä mukana seuramme toiminnassa, ja olen ylpeä siitä mitä seuramme on saanut aikaan.

Seuran varapuheenjohtaja Jaana on toiminut todella aktiivisesti Seuran eri luottamustehtävissä, ja muutenkin seuran ja koulun hyväksi. Jaana on ollut mukana perustamassa Suomi-koulua ja hän on toiminut usean vuoden ajan myös koulun vanhempainyhdistyksen puheenjohtajana. Tällä hetkellä Jaana toimii seuramme varapuheenjohtajana.

Jaana Karhunen

1. Mikä toi sinut Kreikkaan ja milloin tämä tapahtui?

Tapasin kreikkalaisen mieheni opiskellessani Ranskassa v.83 ja lopulta keväällä 87 muutin Kreikkaan. Naimisiin menimme heti samana vuonna.

2. Miten olet sopeutunut Thessalonikiin ja Pohjois-Kreikkaan?

Mielestäni olen sopeutunut Kreikkaan oikein hyvin ja viihdyn täällä. Vaikeinta oli aluksi se ettei ollut omia ystäviä, mutta vuosien varrella olen saanut hyviä ystäviä

niin kreikkalaisia kuin täällä asuvia suomalaisiakin.

3. Mitä olet tehnyt ennen Kreikkaan tuloa?

Opiskelin Ranskassa kieltä parin vuoden ajan ja sen jälkeen Turussa kääntäjänkoulutuslaitoksella ranskan ja englannin kielen tulkiksi ja kääntäjäksi.

4. Millaisia ohjeita antaisit uusille maahanmuuttajille?

Yrittäkää oppia kieli mahdollisimman nopeasti, hyvä kielitaito auttaa pääsemään sisälle kreikkalaiseen elämään, ystäviä saa helpommin ja tietysti käytännön asiatkin sujuvat paremmin!

5. Mitä suomyhteisö sinulle merkitsee?

Sain heti tänne muutettuani yhteyden suomalaisiin mistä olin silloin tosi iloinen. Sain seuraa, tukea ja käytännön neuvoja. Lasten myötä suomalaisen yhteisön merkitys on entisestään korostunut. Olen tosi iloinen että lapsillani (Eleanna 14v, Aleksii 11v ja Niko 4v) on mahdollisuus käydä Suomi-koulua, oppia suomea paremmin ja päästä koulun kautta paremmin myös perehtymään suomalaiseen kulttuuriin. Ja kuten jo sanoin olen myös saanut suomalaisista oikein hyviä ystäviä!

Jäsenten toimintaa

Kaksikielisyysluento 10.3.2002

Kielitieteilijä Maria Arapopoulou luennoi kaksikielisestä perheestä yli kolme tuntia Kalamarian kreikankielen keskuksessa, Suomi-koulun yhdessä seuran kanssa järjestämässä kaksikielisyyslennolla.

Maria Arapopoulou kirjoitti luennosta lyhennelmä "Kaksikielisyys ja kaksikielinen kehitys" joka julkaistaan ohessa. Suomenoksen on tehnyt Outi Holopainen.

Thessalonikin Suomi-koulun oppilaiden kreikkalaisille vanhemmille toimitetaan luennosta kreikankielinen versio. Kaikki muutkin halukkaat voivat pyytää kreikankielisen kopion tiedotteen toimitukselta.

Kaksikielisyys ja kaksikielinen kehitys

A. Yleistietoa

Kaksikielisyys on sekä yksilöllinen että yhteiskunnallinen ilmiö. Yksilöllisellä tasolla se liittyy yksilön älylliseen, psyykkiseen ja kielelliseen kehitykseen, kun taas yhteiskunnallisella tasolla se on yhteydessä laajempaan perspektiiviin, joka koskee politiikan ja koulutuksen aluetta sekä yhteiskuntaa kokonaisuudessaan.

Tietenkin näillä kahdella ulottuvuudella on toisiinsa voimakas yhteys, kuten esimerkiksi yksilön asenteella jotakin kieltä kohtaan voi olla tärkeä vaikutus sen säilyttämiseen tai menettämiseen yhteiskunnallisella tasolla.

Joka tapauksessa, mitä tarkoitetaan, kun sanotaan, että joku on kaksikielinen? Määritelläänkö sellainen henkilö kaksikieliseksi, joka osaa kahta kieltä täydellisesti, vai riittääkö, että hän osaa vain muutaman sanan toista kieltä saadakseen tällaisen määritelmän? Vastataksemme tähän kysymykseen meidän täytyy tehdä ero kielitaidon ja kielen käytön välille.

Kielitaito perustuu neljään erityistaitoon: suulliseen ja kirjalliseen esitykseen sekä kuullun ja luetun ymmärtämiseen (puhe, kuuntelu, kirjoitus ja lukeminen). Täydellisen kaksikielisyyden käsite on kuviteltu, koska yllämainittujen taitojen taso vaihtelee, mutta myös, koska tavallisesti on havaittavissa toiminnallista erotusta kahden kielen käytön välillä.

Tämä tarkoittaa sitä, että yksilö käyttää yleensä eri kieltä eri sosiaalisissa yhteyksissä ja kommunikointitilanteissa, ja tulos on se, että dominoiva kieli vaihtuu tilanteen mukaan. On mainittavaa, että dominoiva kieli ei ehkä olekaan yksilön äidin kieli, vaan kieli, jota käytetään laajemmalla yhteiskunnassa, kuten myös, että dominointisuhteiden välillä voi muuttua yksilön elämän varrella, jos hänen elinolosuhteensa muuttuvat.

Maria Arapopoulou

B. Kaksikielisyyden kehitys

Yksilöstä voi tulla kaksikielinen monelakin tavalla: oppimalla molemmat kielet pienestä pitäen kotona, oppimalla toisen kielen kodin ulkopuolella yhteiskunnallisissa suhteissa tai oppimalla toisen kielen normaalin koulutuksen kautta.

Kahdessa ensimmäisessä tapauksessa puhumme kielen omaksumisesta ja viimeisessä tapauksessa kielen oppimisesta (täytyy kuitenkin tähdentää, etteivät rajat

näiden kahden käsitteen välillä ole selvät).

Mitä tulee lapsuusajan kaksikielisyyteen, voimme tehdä eron kahden kielen yhtäaikaan omaksumisen ja perättäisen omaksumisen välille. Molemmin tavoin voidaan varmistaa onnistunut kaksikielinen kehitys.

Jos olosuhteet niin suosivat, on kahden kielen yhtäaikaan omaksuminen pienestä pitäen parempi vaihtoehto, koska pienet lapset omaksuvat kielen luonnollisemmin ja helpommin (päämääränään aina kommunikointi), ja näin tiedolliset ja yhteiskunnalliset edut tulevat olemaan lapselle huomattavat. Muussa tapauksessa vanhempien on parempi keskittyä lapsen ensimmäisen eli minoriteetikielen omaksumiseen, ja dominoivan kielen oppiminen voi tapahtua koulussa ja yhteiskunnassa.

Lapsen kahden kielen yhtäaikaan omaksuminen riippuu suuresti määrin perheyydestä ja sen kielellisestä tilanteesta ja laajemmasta sosiaalisesta ympäristöstä: mitä kieliä vanhemmat osaavat, mitä kieltä he käyttävät keskenään ja lapsen kanssa kotona, mikä on ympäristön käyttämä kieli.

Eri tyyppisillä perheillä voi olla erilainen strategia mitä tulee heidän lastensa kaksikieliseen kehitykseen. Siis:

- Molemmat vanhemmat puhuvat omaa kieltänsä lapselle, jolloin kyseessä on strategia: yksi henkilö – yksi kieli.
- Molemmat vanhemmat puhuvat samaa kieltä lapselle ja toinen kieli omaksumaan myöhemmin kodin ulkopuolella. Tällainen on tilanne pääasiassa vähemmistökielten yhteydessä.
- Molemmat vanhemmat puhuvat lapselle molempia kieliä. Lapsen kielellisen kehityksen ensimmäisissä vaiheissa tulisi vallita jonkinlainen kielellinen johdonmukaisuus, minkä tähden ensimmäisen strategian käyttö olisi suositeltavaa, ettei lapselle tuotettaisi sekaannusta. Kun lapsi on päässyt kahden kielen erottamisvaiheen ohi, hän voi alkaa käyttää molempia kieliä saman ihmisen kanssa, ja hänen kasvaessaan kahden kielen vuorottelusta tulee osa hänen kaksikielisestä repertoriostaan.

Monet seikat voivat vaikuttaa lapsen kaksikieliseen kehitykseen, yksilölliset psyykkiset (esim. kyky, ikä, yksilön asenne, motivaatio) kuin myös sosiaalipoliittiset (esim. yhteiskunnan asenne kaksikielisyyttä kohtaan, koulutuspolitiikka jne.).

Yksilöllisten erojen lisäksi, kaksikielisyyden taidon kehityksen nopeus riippuu suuresti lapsen kiinnostuksesta kieltä

kohtaan ja hänen motivaatiostaan käyttä sitä, minkä hän saa ensi sijassa vanhemmiltaan. Niinpä on erittäin tärkeää, että vanhemmat luovat sopivan ja ärsykerikkaan kielellisen ilmapiirin, joka tekee kielen omaksumisesta mielekästä toimintaa, johon lapsi aktiivisesti osallistuu.

Tällä on erityinen merkitys silloin, kun päämääränä on sen kielen säilyttäminen, jota ei puhuta ympäristössä ja jonka käyttö rajoittuu kotioloihin ja kodin sisäiseen jokapäiväiseen kielenkäyttöön. Vanhempien tulee pitää mielessään se, että kielen käytön tarkoitus on ensisijassa kommunikointi, ja sen vuoksi lasta tulee rohkaista ja palkita silloin, kun hän käyttää kieltä tuloksellisesti, eikä korjata jatkuvasti hänen kielipollisia virheitään. Ehkä hidas kielellinen kehitys lapsuusiällä saa vanhemmat pettymään ja masentumaan.

Joka tapauksessa kaksikielisten lasten kielellistä kykyä ei pidä verrata yksikielisten lasten kielikykyyn, koska kaikki kaksikieliset lapset eivät saavuta samaa kaksikielisen kielitaidon tasoa. Ehkä jotkut heistä oppivat toisen kielen pelkästään passiivisesti ja hyvissä olosuhteissa siitä tulee aktiivinen. Kuitenkin tulee tähdentää, että kahden kielen välillä oleva kielitaidon tasapainottomuus ei tarkoita puutteellisuutta tai taidottomuutta, vaan peilaa olosuhteita, joissa kaksikielisyyttä kehittyi.

Jotta kaksikielisyyttä kehittyisi ja säilyisi pitkällä tähtäimellä, lapselle tulee kehittyä positiivinen omakohtainen arvostus molempia kieliään kohtaan, asia, johon vaikuttavat sekä vanhempien että ympäristön asenne kyseessä olevia kieliä kohtaan.

Asia, joka yleensä askarruttaa kaksikielisten lasten vanhempia, on suvun asenne kaksikielisyyttä kohtaan, eräänlainen koetteleva asenne, joka voi johtua siitä, että kaksikielisyyttä koetaan uhaksi yksikielisyyttä ja heidän yksikielistä kulttuuriperinnettään kohtaan, tai siitä, että pelätään lapsen joutuvan suvun eristämäksi.

Tätä asennetta ylläpitää se ennakkoluulo, että kaksikielisyydellä olisi negatiivinen vaikutus lapsen kielelliseen kehitykseen ja hänen koulutuloksiinsa. Tällaista negatiivista asennetta voidaan muokata sekä paremmalla informoinnilla kaksikielisyyden eduista, että luomalla sopiva ilmapiiri, poistaen siten pelon eristämisestä. Samaa taktiikkaa tulee käyttää myös silloin, kun toisella vanhemmista on negatiivinen asenne lapsensa kaksikielisyyttä kohtaan.

Tietenkin vielä monet muutkin seikat vaikuttavat kaksikielisyyden kehitykseen ja sen ylläpitämiseen: perheen maantieteellinen stabiileetti ja liikkuvuus, ydinperheen ja muun perheen välisten suhteiden

muutokset, laajemman/paikallisen yhteiskunnan kielellinen tilanne ja asenne, lapselle tärkeiden henkilöiden (esim. ystävien) ja koulun vaikutus. Jos kaksikielisten lasten kehitys on perheessä ensisijalla (ja tulisi olla), niin silloin vaaditaan jatkuvaa keskustelua ja jatkuvaa kielellistä suunnittelua.

C. Kaksikielisyyden edut

Nykypäivän tutkimukset kaksikielisyydestä osoittavat päivänselvästi mitä etuja se tuo tullessaan kaksikieliselle henkilölle sekä yksilöllisellä että yhteiskunnallisella tasolla.

a. Kommunikointiedut.

Kaksikielisellä henkilöllä on laajentunut kommunikointikyky. Yleensä hän toimii ikään kuin "siltana" sosiaalisen verkostonsa jäsenten välillä helpottaen tällä tavoin kommunikointia vanhempien, muun perheen ja laajemman kielellisen yhteiskunnan välillä. Eräs tärkeä kaksikielisten lasten etu on myös se, että heillä on hyvin kehittynyt kommunikointi- ja kielellinen herkkyys, koska he ovat omaksuneet hyvin varhain kielen monipuolisuuden tajun ja tarpeen sen toiminnalliseen muuttamiseen ja täten soveltuvat kielsä keskustelukumppaniensa tarpeiden mukaan.

b. Kulttuurilliset edut.

Kaksikielisellä henkilöllä on paremmat mahdollisuudet "päästä sisälle" kulttuuriin, jota ilmaistaan molemmilla kielillä, saada itselleen vaikutteita molemmista kulttuureista ja kehittää tällä tavoin kaksikulttuurisen identiteetin. Kaksikulttuurisuus on kaksikielisen henkilön identiteetti siinä missä kaksikielisyyden on hänen kielensä. Riippuen hänen elämästään toinen identiteetti voi aika ajoin olla dominoiva ja taas päinvastoin ilman että kumpikaan koskaan sulkisi pois toisensa. Tällä tavoin kaksikielisyydestä tulee tärkeä kulttuurillinen lähde.

c. Tiedolliset edut.

Kaksikielisyyden vaikuttaa positiivisesti lapsen älylliseen kehitykseen. Luova ajattelu kehittyy, varhainen tiedollinen kehitys tapahtuu nopeammin, hänellä on suurempi kommunikointiherkkyys sekä kielen välinen taju että kielellinen tietoisuus. On myös havaittu, että toisen kielen oppiminen vaikuttaa positiivisesti ensimmäisen kielen kehitykseen, koska tiedot välittyvät kielestä toiseen. Nykyään kaksikielisyyden yhdistetään ylempään älylliseen tasoon ensi sijassa suhteessa

molempien kielten korkeatasoiseen kehitykseen.

d. Taloudelliset edut

Kaksikielisyyden vaikuttaa positiivisesti yksilön ammatilliseen ja sosiaaliseen kehitykseen, koska kielitaito antaa paremmat mahdollisuudet työmarkkinoilla. Tietenkin pitää panna merkille, että odotetut edut tällä alueella riippuvat mitä suurimmassa määrin siitä asemasta, mikä kullakin kielellä on siinä yhteiskunnassa, missä sitä käytetään.

D. Kaksikielisyyden "haitat"

Lapsen kielelliset, opinnolliset, käytökselliset, sosiaaliset ja oppimisongelmat pannaan hyvin usein kaksikielisyyden syyksi. Tällaisten ongelmien edessä vanhempien tulee etsiä kaikkia mahdollisia syitä.

Kahden kielen sekoittamista voidaan luulla kielelliseksi ongelmaksi. Sekoittaminen on kuitenkin täysin normaalia kielellisen kehityksen ensivaiheissa ja voi ilmetä kielen osien lainaamisena kielestä toiseen, kielen vuorotteluna tai toisen kielen sotkemisena toiseen. Huoli siitä perustuu tavallisesti käsityksiin, joita meillä on kielen oikeaoppisuudesta ja puhtaudesta.

Tämä on tavallisesti ylimenevä vaihe lapsen kielikehityksessä, koska kolmeen ikävuoteen mennessä hän on tehnyt täyden eron kahden kielsä välille ja siitä lähtien niiden sotkeminen ei johdu sekaannuksesta, vaan sitä käytetään muunlaisiin tarkoituksiin (esim. tunnepohjaisiin, tyyllisiin, asiapohjaisiin yms.). Sitä paitsi kaksikielisyyden on harvoin vastuussa lapsen oppimisvaikeuksista. Nämä vaikeudet voivat johtua muista syistä, kuten itse koulutusjärjestelmästä, koulun negatiivisesta asenteesta kaksikielisyyttä kohtaan, lapsen alhaisesta itsetunnosta ja omanarvontunnosta, oppilaiden välisistä ennakkoluuloista ja vihamielisestä ilmapiiristä tai lapsen hitaasta oppimisesta.

Kaksikielisyyttä voitaisiin syyttää vain siinä tapauksessa, kun yksikään lapsen kielistä ei ole tarpeeksi kehittynyt hänen ikäänsä nähden eikä hän sen vuoksi pysty suoriutumaan opinnoistaan. Ei ole myöskään oikein, jos kaksikielisyyden yhdistetään tunneperäisiin ja käytöksellisiin ongelmiin, joita myös tavataan ryhmissä, jotka ovat sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurillisesti eristettyjä. Tällaisten ryhmien lasten käytökselliset ongelmat eivät johdu kaksikielisyydestä, vaan sosiaalisesta eristämisestä.

Yleisesti ottaen kaksikielisyyden on etu, mitä tulee sosiaalisiin suhteisiin, koska kaksikieliset henkilöt toimivat ikään kuin siltoina eri kieliä puhuvien henkilöiden välillä ja heillä on mahdollisuus laajempaan suhdepiiriin.

Ongelmia ilmenee silloin, kun lapsi ei ole vielä saavuttanut täyttä enemmistökielen taitoa, eikä sen vuoksi voi luoda suhteita ikätovereihinsä, tai mikä vielä pahempaa, kun hän joutuu heidän vihamielisyytensä ja ennakkoluulojensa kohteeksi. Opettajan ja vanhempien sekä heidän välisen yhteistyön rooli on ratkaiseva.

Ongelmia voi ilmetä myös kaksikielisen lapsen identiteetin määrittelyssä. Vanhempien rooli on tässäkin tapauksessa ratkaiseva, sillä heidän tulee luoda sopivat olosuhteet lapsen positiivisen asenteen kehittymiseen kaksikielisyyttään ja kaksikulttuurista identiteettiään kohtaan.

Joka tapauksessa kaksikielisyyden tuo vanhemmille jatkuvasti mukanaan uusia haasteita, ja niin niihin tulee paremminkin suhtautua, kuin pitää niitä ongelmina. Heiltä vaaditaan jatkuvaa perhekohtaista kielellistä suunnittelua, jonka pitäisi olla joustavaa peruspäämääränään lapsen hyötyä pitkällä tähtäimellä, ottaen aina huomioon perheen ja ympäristön erityisolosuhteet.

Kriittinen vaihe lapsen kaksikielisessä kehityksessä on puberteetti-ikä, jolloin lapsen prioriteetit muuttuvat ja vanhempien mahdollisuudet suoraan "kontrolloida" häntä "pienenevät", koska hän alkaa kyseenalaistaa siihenastisia sääntöjä ja normeja. Teinille voi kehittyä negatiivinen asenne vähemmän käyttämäänsä kieltä kohtaan, asenne, joka tavallisesti peilaa hänen haluaan samaistua ikätovereihinsä ja heidän kulttuuriinsa tai hänen haluaan itsenäistyä vanhemmistaan, kehittää itsetuntoaan, luoda erityisidentiteettiään ja tajuuaan kielellisistä oikeuksistaan.

Tässäkin tapauksessa, jos vanhemmat haluavat säilyttää kaksikielisyyden, he voivat jatkaa ei dominoivan kielen käyttöä, varmistaen siten ainakin sen passiivisen jatkuvuuden ja luoda paremmat mahdollisuudet sille, että kielestä myöhemmin tulisi aktiivinen.

Haluaisin päättää tämän lyhyen esitelmän kaksikielisyydestä lainaamalla W.F. Leopoldin sanoja, joka on omistanut elämänsä tyttärensä kaksikielisen kehityksen systemaattiseen tutkimiseen ja kirjaamiseen. "Tietämättömyys ja ennakkoluulot tekevät elämää koskevista päätöksistä helppoja. Sivistys ei tee elämästä helpompaa, mutta se tekee siitä

paremman ja rikkaamman. Harvat syyttäisivät siitä sivistystä. Samalla tavalla meidän tulisi myös suhtautua kaksikielisyyteen.”

Maria Arapopoulou

Kielitieteilijä

Kreikan kielen keskus, Thessaloniki

Suomennos: *Outi Holopainen*.

Suomi-koulujen opettajien koulutuspäivät

Thessalonikin Suomi-koulun opettaja Riitta Douhaniaris otti tänäkin vuonna osaa Suomessa pidetyille Suomi-koulujen opettajien koulutuspäiville.

Ohessa Riitan kertoo lyhyesti koulutuspäivien annista.

Suomi-koulujen opettajien koulutuspäivät järjestettiin 14.-16.08.2002

Opetushallituksessa Helsingin

Hakaniemessä. Yli 70 opettajaa eri puolilta maailmaa, mm. Amerikasta, Kanadasta, Kaukoidästä, Afrikasta, Euroopasta, Kiinasta, Israelista, Dubaista ja Chilestä olivat saapuneet paikalle.

Aiheina tänä vuonna oli mm. Kalevala, Tarinateatteri, Lönnrot, Kielitaito musiikin avulla. Puhutun suomenkielen tutkimus ja opetus, yleiset kielitutkinnot ja oppimateriaalit. Koulutuspäivät avasi mielenkiintoisella puheellaan OPH:n hallintojohtaja Kari Pitkänen. Hän korosti maailmanlaajuisen Pisa-tutkimuksen tuloksia, joissa suomalaiset koululaiset olivat menestyneet viime keväänä loistavasti lukutaitonsa, matematiikan ja luonnontieteiden alalla.

Tarinateatteri oli jotakin aivan uutta useimmille osanottajille. Teatterin idea perustuu oma-aloitteisuuteen sekä näyttelijöiden että yleisön osalta. Yleisöstä joku tulee näyttämölle ja kertoo omaa tarinaansa, jota tarinateatterilaiset sitten pyrkivät esittämään mahdollisimman aidosti. Tämä on ehkä eräs varteenotettava opetuskeino Suomi-kouluissakin. Monien opettajien mielestä metodi oli liian psykologinen, mutta itse luulen, että muuntelemalla ja toteuttamalla omin keinoin tämäkin uusi ”muoti” voitaisiin soveluttaa Suomi koulujen toimintaan

Musiikin monialainen taituri, lehtori Risto Järvenpää Oulusta, piti osallistujille todella mielenkiintoisen esitelmän musiikin eri muotojen käytöstä Suomi-kouluissa. Rentouduimme, saimme inspiraatiota, lauloimme ja vapauduimme

jopa runoilijoiksi Riston rennossa seurassa.

Myöhemmin kuulumme erikoisella tavalla tangon historiasta ja nykypäivästä M.A. Nummisen ja Pedro Hietasen esityksen avulla. Useat M.A:n kertomista tapahtumista koskettivat meitä erityisen syvästi ja auttoivat ymmärtämään tämän erikoisen musiikkilaadun liitetytymän omaan kulttuuriimme. Oma lukunsa sinänsä oli itse Mauri Anteron määkivän ihana lauluääni esim. Satumaa- ja Kissa viekoon - lauluissa!

Suomen kielen taitojen testaamisessa käytetään nykyään Jyväskylän yliopiston soveltavan kielentutkimuksen keskuksen testejä, joihin voivat osallistua kaikki suomen kielen perustiedot omaavat nuoret. Testeissä on kolme eri tasoa ja jokaisessa viisi osakoetta. Testin suorittaneet saavat virallisen arvion kielitaitonsa yleistasosta ja erikseen kustakin osakoosteesta.

Lisätietoja: <http://www.oph.fi> hakusana kielitutkinnot.

Kolmen kurssipäivän aikana monet meistä oppivat paljon uutta Suomen koulutusasioista, tutustuivat uusiin opetusmetodeihin, loivat suhteita toisiin Suomi-kouluihin ja ennen kaikkea saivat uutta intoa ja motivaatiota työhönsä Suomi-kouluissa.

Riitta Douhaniaris

Thessalonikin Suomi-koulun opettaja

Ruokafestivaalit

Suomi taas mukana Thessalonikin 5. ruokafestivaaleilla.

Thessalonikin ulkomaalaisten naisten kansainvälinen järjestö piti viidettä kertaa ruokafestivaalit, jotka järjestettiin 3. kesäkuuta 2002, Kalamarian Aretsou rannalla.

Thessalonikin suomalaiset olivat suur tapahtumassa mukana kolmatta kertaa. Suomalaisten ruokakojulla tarjottiin sekä porkkana- että sienipihvejä.

Lukijoiden iloksi ohessa pihvien ohjeet:

Porkkanapihvit

3,5 dl raakaa porkkanaraastetta

1 dl korppujauhoja

1 dl maitoa

0,5 dl vehnäjauhoja

0,5 tl muskottipähkinää

0,5 dl sulaa margariinia

2 tl suolaa

1/4 tl valkopippuria (tai mustapippuria)

2 kananmunaa

100 gr. sulatejuustoa, paprikanmakuista

Korppujauhot turvotetaan kermamaidossa. Kaikki aineet yhdistetään ja paistetaan. Taikinasta tulee löysähköä, puuromaista (ei yhtä paksua kuin jauhelihataikina). Laitetaan ruokalusikalla pannulle, 2rkl/pihvi, hieman kukkuraisia lusikallisia. Yhdestä annoksesta tulee n. 15 pihviä. Paistetaan kullanuskeiksi, porkkana saa olla hieman rapeaa, ei täysin pehmeää.

Sienimurekepihvit

Tölkki sieninä

1 sipuli, silppuna

1rkl voita

1 dl korppujauhoja

2 rkl perunajauhoja (tai maissitärkkelystä)

1 kananmuna

1dl maitoa

80 gr. sulatejuustoa, maustamatonta

suolaa, pippuria

Käristä sipuli ja sienet voissa. Jäähdytä ja lisää muut aineet. Paista. Taikinasta tulee puuromaista. Laitetaan lusikalla pannulle. Kukurainen lusikallinen/pihvi. Annoksesta tulee n. 10 pihviä.

Syksyn ensimmäinen kuukausitapaaminen – Pekka Kämäräisen läksiäiset

Syksyn ensimmäinen kuukausitapahtuma 1.9.2002 sai suuren osanoton lämpimän sään ja syyskauden toiminnan alkamisen johdosta.

Ehkä kuitenkin suurin syy väen paljouteen oli suuresti pidetyn Pekka Kämäräisen läksiäiset.

Pekka saapui Thessalonikiin 7 vuotta sitten työskentelemään projektipäällikkönä Euroopan Ammatillisen koulutuksen kehittämisskeskuksessa. (CEDEFOP)

Kiireisen toimensa ohella Pekka osallistui seuramme toimintaan erittäin aktiivisesti ja antoi panoksensa mm. luennoitsijana keväällä järjestetyssä Kreikan ja Kyproksen Suomi-koulujen opettajien konferenssissa Kalamarian koululla.

Pohjois-Kreikan suomalaiset jäävät erityisesti kaipaamaan Pekan huumorintajua ja sujuvaa tarinankerrontaa.

Runsas osanotto, iloinen ilmapiiri ja maukas kreikkalainen ruoka vaikuttivat osaltaan illan onnistuneeseen lopputulokseen.

Illan aikana Pekka sai Pohjois-Kreikan suomalaisilta käsinthehtyä lasia Jyväskylän kotiin vietäväksi.

Toimitus ja Pohjois-Kreikan Suomi-Seuran johtokunta ja jäsenet toivottavat Pekalle menestystä Jyväskylässä ja odottavat innolla Pekan lomailua Thessalonikissa.

Suomi-koulun vanhempainyhdistyksen syyskokous

Suomi-koulun vanhempainyhdistyksen syyskokous pidettiin sunnuntaina 8.9.

Vanhempainyhdistyksen uudeksi johtokunnaksi valittiin seuraavat henkilöt: Outi Holopainen, puheenjohtaja (jatkaa toimiessa), Marjut Katoniemi-Kutsuridis, varapuheenjohtaja (jatkaa toimiessa), Päivi Voutilainen, rahastonhoitaja. Vakinaisina jäseninä ovat koulun opettajat ja Pohjois-Kreikan Suomi-Seuran puheenjohtaja, eli tällä kertaa Riitta Douhaniaris, Simo Haavisto ja Marko Suomalainen. Tilintarkastajaksi valittiin Rauni Puurunen

Kokouksessa päätettiin mm. että koulusta toimitetaan suomen- ja kreikankielinen esittelylehtinen ja kyselykaavake vanhemmille.

Projektina kokous päätti järjestää joulukortti-teemapäivän, jonka aikana 7. luokkalaiset yhdessä vanhempien kanssa tekevät joulukortteja myyntiin, keräten näin rahaa Suomi-koulun toimintaan.

Thessalonikin Suomi-koulu on myös ratifioinut Ulkosuomalaisparlamentin säännöt ja on näin täysivaltainen järjestöjäsen sen toiminnassa.

Maria Sorsa Ateenan suurlähetystöstä palannut Suomeen

Konsuli Maria Sorsa on palannut Suomeen Ulkoasiainministeriöön, melkein 4 vuoden Kreikan ”komennuksen” jälkeen.

Maria lähti Kreikasta 24.7 autolla ajaen Suomeen ja hän aloitti Ulkoasiainministeriössä Helsingissä 1.8.2002. Maria oli ennen Suomeen paluutaan ehtinyt vielä viettää kesälomansa täällä Kreikassa.

Tiedotteen toimitus esitti Marialle muutaman kysymyksen hänen taustastaan ja tunnelmistaan Suomeen paluun alla.

Mistä päin Suomea olet kotoisin ja mikä olet koulutukseltasi?
- *Olen kotoisin Lounais-Suomesta kartanoistaan tunnetusta Halikosta, Salon*

kaupungin naapurikunnasta. Kouluni olen käynyt Salon Yhteislyseossa ja sieltä siirtynyt sitten Helsinkiin opiskelemaan. Koulutukseltani olen HSO-sihtööri.

Oletko työskennellyt muualla ennen ulkoministeriötä? Missä?
- *Työskentelin noin vuoden verran ennen opiskelua pankissa, opiskeluaikana olin harjoittelijana Nokialla sekä kieliharjoittelussa Sveitsissä lomahotellissa.*

Koska olet aloittanut ulkoministeriössä työskentelyn ja missä asemamaissa olet palvellut? Mikä maa on jäänyt lähimmäksi sydäntäsi?
- *Ulkoasiainministeriössä aloitin 1.3.1976. Asemamaitani ovat olleet Kuuba, Espanja, Kenia, Italia, USA sekä tällä hetkellä Kreikka. Kuten listasta varmaan huomaa Välimeren maat ovat lähellä sydäntäni.*

Koska tulit Kreikkaan ja miten olet viihtynyt. Oletko ehtinyt oppia kreikankielen ja tutustua sen kulttuuriin?
- *Aloitin työni Ateenassa 01.10.1998. Olen viihtynyt erinomaisesti. Kieliopinnot aloitin jo ennen tänne tuloani sekä jatkoin niitä intensiivikursseilla kielikoulussa täällä Ateenassa.. Kreikkalaiseen kulttuuriin sen kaikissa muodoissa olen tutustunut työrupeamani aikana ja vihreän Michelinin matkappaan suosituksen mukaisesti olen tutustunut historiallisiin nähtävyyksiin lähes kaikissa oppaassa 3-tähdellä merkityissä paikoissa.*

Mikä on mieliala nyt kun palaat koti-Suomeen.
- *Haikaa lähteä Kreikasta, mutta kotiin on mukava seitsemän ulkomailla vietetyn vuoden jälkeen palata. Odotan jo innolla sienimetsään pääsyä.*

Kuka on seuraajasi Kreikassa.
- *Hallinnollinen avustaja Leena Vuorio. Hän siirtyi tänne Helsingistä ulkoasiainministeriöstä.*

Maria lähetti samalla paljon terveisiä kaikille Pohjois-Kreikan suomalaisille.

Toimitus haluaa vielä muistuttaa seuran jäseniä siitä että juuri Maria Sorsan Kreikan toimikaudella suomalaiset saivat mahdollisuuden äänestää Thessalonikissa Suomen eduskunta-, presidentin- ja europarlamenttivaaleissa.

Kaikkien Pohjois-Kreikan suomalaisten puolesta, tiedotteen toimitus kiittää Maria Sorsaa kuluneista vuosista ja toivottaa hänelle kaikkea hyvää tulevaisuuteen.

Ateenan Suurlähetystö tiedottaa

Konsuli Leena Vuorio aloittanut Ateenan Suomen suurlähetystössä

Konsuli Leena Vuorio aloitti Ateenan suurlähetystössä 1.8.2002.

Leena siirtyi Ateenaan Helsingistä ulkoasiainministeriöstä, hänen edellinen ulkomaan asemapaikkansa oli Pariisi.

Konsulin tehtäviin kuuluu mm. maahan-tulo- ja passiasiat, perheoikeudelliset asiat, tietyt notaarin tehtävät, hädänalassa olevien avustaminen, kansalaisuus- ja ase-velvollisuusasiat, erilaiset väestötietoasiat, kulttuuriasiat ja ennakoöänestysasiat.

Konsulin tehtävät on tarkkaan määritelty ja rajattu Ulkoministeriön ohjeiden mukaan.

Toimitus toivottaa Leena Vuorion tervetulleeksi Kreikkaan!

Lemmikkieläinten maahantuontivaatimukset muuttuneet

Jos aiot matkustaa lemmikkieläimesi kanssa ulkomaille, sinun tulee tietää myös lemmikkisi kotimaan paluuta koskevat maahantuontimääräykset. Samat määräykset koskevat ulkomailta Suomeen lemmikkiksi ostettuja eläimiä sekä perheen muuton yhteydessä Suomeen tuotavia eläimiä.

Tarkempia lisätietoja saatte suurlähetystöstä, tai Maa- ja metsätalousministeriön Internet sivuilta osoitteesta www.mmm.fi (MMM > Elintarvikkeet ja eläimet > Tuonti ja vienti > Lemmikkieläinten maahantuonti)

Suomi-Seura ja USP tiedottaa

Entisten Suomen kansalaisten kansalaisuuden palauttamista helpotettava (Ulkoministeriön tiedote 5.7.2002)
Ulkoministeriön mielestä uudessa kansalaisuuslaissa on erityisen tärkeää helpottaa vanhan kansalaisuuslain nojalla aikanaan kansalaisuutensa menettäneiden Suomen kansalaisten kansalaisuuden palauttamista. Ulkoministeriö pitää sitä Suomen etujen mukaisena. Kansalaisuuden palauttaminen on tärkeää kotimaan yhteyksien ylläpitämiseksi ja mahdollisen paluumuuton yksinkertaistamiseksi. Myös ulkosuomalaisten järjestöt ovat voimakkaasti ajaneet tätä mahdollisuutta.

Lausunto on luettavissa ulkoministeriön kotisivulla <http://formin.finland.fi>

Suomi-Seura r.y:n ja
Ulko-suomalaisparlamentin lausunto
luonnoksesta hallituksen esitykseksi
uudeksi kansalaisuuslaiksi

(Hallituksen esitys Eduskunnalle kansalaisuuslaiksi on kokonaisuudessaan luettavissa USP:n kotisivuilla www.uparlamentti.org/etusivu/1026457201/Lakiehdotus.doc)

Suomi-Seura r.y. ja ulko-suomalaisparlamentti ilmaisevat tyytyväisyytensä siihen, että hallituksen esitys uudeksi kansalaisuuslaiksi on valmistumassa. Niiden toimialueen kannalta erityisen tärkeää on ns. kaksoiskansalaisuuden hyväksyminen ja nykyisen kansalaisuuslainsäädännön perusteella menetetyt Suomen kansalaisuuden palauttaminen sitä haluaville. Ulko-suomalaisyhteisönä Suomi-Seura ja ulko-suomalaisparlamentti korostavat erityisesti kaksoiskansalaisuuden hyväksymisen merkitystä pysyvästi ulkomailla asuville suomalaisille, jotka ovat osoittaneet asiassa merkittävää aktiivisuutta. Siteiden säilyttäminen ja vahvistaminen Suomeen ovat heille tärkeitä. Ulko-suomalaisparlamentin asiaa koskevat päätöslauselmat on luovutettu hallituksen käyttöön; ne valaisevat osaltaan kaksoiskansalaisuuden merkitystä.

Suomi-Seura ja ulko-suomalaisparlamentti kiinnittävät kuitenkin huomiota siihen, ettei ulko-suomalaisen asemaa ole lakiesitysluonnoksessa riittävän selkeästi otettu huomioon. Ne ulko-suomalaiset, joita lainsäädännön uudistaminen erityisesti koskee, ovat pysyvästi ulkomailla asuvia suomalaisia, jotka uuden kotimaansa kansalaisuuden saatuaan ovat menettäneet Suomen kansalaisuuden. Huomiota on johdonmukaisuus- ja oikeudenmukaisuussyistä kiinnitettävä myös heidän jälkeläistensä asemaan. Ulko-suomalaisiin ei voida soveltaa lain yleisperiaatteita esimerkiksi Suomessa asumisesta ja kansalaisuusilmoituksen jättämismenettelyistä. Edempänä esitetään eräitä tarkennuksia lakiesitysluonnoksen tekstiin.

Suomi-Seura ja ulko-suomalaisparlamentti esittävät harkittavaksi, tulisiko lain riittävän selkeyden varmistamiseksi kansalaisuuslakiin sisällyttää ulko-suomalaisia koskevat erityissäännökset. Tämä olisi omiaan helpottamaan viranomaiskäytäntöjä, neuvontaa ja tiedottamista.

Lakiesitysluonnoksessa esitettyä viiden vuoden aikaa kansalaisuusilmoituksen tekemiselle on pidettävä hyvin

perusteltuna. Merkittävästi lyhyempi aika saattaisi aiheuttaa ilmoitusten tarpeetonta ruuhkautumista ja vaikeuttaisi myös asianmukaista tiedottamista.

Väestörekisterikeskuksen määrittämistä tiedotusvelvolliseksi tapauksissa, jolloin alle 22-vuotias ulko-suomalaisnuori on menettämässä Suomen kansalaisuuden ja voisi kirjallisella ilmoituksella ilmaista halunsa säilyttää Suomen kansalaisuus, on hyvä ja toimiva uudistus.

Uuden kansalaisuuslain tultua hyväksytyksi Suomi-Seura ja ulko-suomalaisparlamentti ovat osaltaan valmiita omien laajojen yhteyksiensä kautta osallistumaan sitä koskevaan tiedotukseen.

Asumis- ja kotipaikkavelvoitteet

Lakiesitysluonnoksen 3 luvun 19 §:n ja sitä täsmentävien muiden säännösten määräyksiä ei voida soveltaa ulko-suomalaisiin, koska he asuvat pysyvästi ulkomailla. Tämä tulisi selkeästi kirjoittaa 3 luvun säännöksiin tai erityissäännöksenä lain soveltamista koskeviin kohtiin.

Vastaavalla tavalla on korostettava, että myöskään 4 luvun säännöksiä, joissa määrätään kansalaisuudesta ilmoituksen perusteella, ei ulko-suomalaisiin voida soveltaa asumis- ja kotipaikkavelvoitteita. Tällaisia säännöksiä on mm. 53-56 §§:ssä.

Luonnoksen 58 §:ssä säädetään kansalaisuusilmoituksen vireillepanosta. On kiinnitettävä huomiota siihen, että määräys jättää anomus henkilökohtaisesti Suomen diplomaattiseen edustustoon tai lähetetyn virkamiehen johtamaan konsuliedustustoon, aiheuttaa monissa tapauksissa kohtuuttomia hankaluuksia. Ulko-suomalaisia asuu paljon suurissa maissa kuten Yhdysvalloissa, Kanadassa ja Australiassa, jolloin henkilökohtainen käynti virastossa edellyttää pitkiä ja kalliita matkoja. Ulko-suomalaisia asuu myös sellaisissa maissa, joissa Suomella ei lainkaan ole diplomaattista edustustoa tai lähetetyn virkamiehen johtamaa konsuliedustustoa. Tällaisissa maissa asuvat ulko-suomalaiset joutuisivat näin eriarvoiseen asemaan muihin verrattuna. Kansalaisuusilmoitus olisikin voitava jättää myös kunniaakonsulille. Estettä ei tulisi myöskään olla kansalaisuusilmoituksen lähettämiseksi postitse. Ruotsin käytäntö on osoittautunut toimivaksi ja joustavaksi.

Määräystä, jonka mukaan hakijan lapsen on oltava läsnä ilmoitusta jätettäessä, ei voida mm. käytännön syistä pitää perusteltuna. Lapsen liittyvät tiedot ovat

riittävällä tarkkuudella dokumentoitavissa, eikä lapsen läsnäolo tuo enää mitään lisävarmistusta. Vastaava muutos olisi tehtävä 126 §:ään.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Lain voimaantulosäännöksiin tulisi lisätä ulko-suomalaisia koskeva poikkeus mm. 19 §:n ja 53-56 §§:n määräyksistä. Selvintä lienee lisätä asiassa erillinen pykälä.

On erityisen tärkeää, että 125 §:ään kirjoitetaan selkeästi, että entiselle Suomen kansalaiselle, joka on menettänyt Suomen kansalaisuutensa vieraan valtion kansalaisuuden saamisen perusteella, ja tämän jälkeläiselle ikään katsomatta annetaan mahdollisuus hakea Suomen kansalaisuus ilmoituksella viiden vuoden määräaikana. On hyvin tärkeää, että säännöstä sovelletaan Suomen kansalaisuuden uudelleen saavan kaikenikäisiin lapsiin. Ikärajan asettaminen täysi-ikäisyyteen jakaa perheitä kahtia, kun osa perheen lapsista saa Suomen kansalaisuuden ja osa ei. Vaaraa useissa polvissa takautuvista kansalaisuuden myöntämisistä ei ole, jos säädetään, että vanhemman tulee aina olla syntyperäinen Suomen kansalainen. Tätä tarkoittavat muutokset olisi tehtävä ainakin §§:iin 123 ja 125.

Mitä edellä on sanottu 58 §:n säännöksistä, olisi sovellettava myös 126 §:ään. Ilmoituksen jättämismenettelyä ei tule tehdä kohtuuttoman vaikeaksi. Ruotsissa kansalaisuusilmoituksen voi myös postittaa, eikä käytännöstä ole ollut haittaa.

Säännöstä, joka sulkee 125 §:n 3 momentin mukaisesti kaksoiskansalaisuuden ulkopuolelle joukon ulko-suomalaisia, on pidettävä sekä tarpeettomana että kyseisten ajankohtien olosuhteet huomioon ottaen kohtuuttomana. Kyseisen momentti olisi siis poistettava.

Osa ulko-suomalaisista menetti mahdollisuutensa mm. siirtymävaiheeseen liittyvien tiedonkulullisten ongelmien vuoksi palauttaa kansalaisuutensa. Epäkohta on johtunut suureksi osaksi siitä, ettei tietoa tarvittavista toimenpiteistä ollut saatu tarpeeksi eikä riittävän ajoissa. Riittämättömästä tiedosta seurasi esimerkiksi vuoden 1984 lakiuudistuksen yhteydessä se, etteivät vanhemmat hakeneet lapsilleen Suomen kansalaisuutta siirtymävaiheen aikana vuosina 1984-86. Syynä tähän oli tietämättömyys ja pelko mm. siitä, että lapsi joutuu myöhemmin suorittamaan kahden maan asepalveluksen.

Mahdollisuutta kansalaisuuden palauttamiseen tulee soveltaa myös niihin syntyperäisiin suomalaisiin, jotka ennen vuoden 1968 kansalaisuuslain voimaantuloa automaattisesti menettivät - jopa tietämättään - kansalaisuutensa saadessaan toisen maan kansalaisuuden mm. avioliiton solmimisen myötä ja jotka eivät tiedon kulkuun liittyvistä ongelmista johtuvasti hakeneet sitä takaisin lakimuutoksen yhteydessä asetetun siirtymäkauden aikana.

Ulkomaanedustustoilla tai millään muulla valtionhallinnon instituutiolla ei ole aikaisemmin ollut mitään velvollisuutta ilmoittaa lainmuutoksista kansalaisuutensa menettäneille. Näiden jättäminen nyt lain vaikutuksen ulkopuolelle on kaikin puolin kohtuutonta.

Kansalaisuuslain uudistaminen nykyaikaiseksi ja suvaitsevaksi on erittäin tärkeä merkitys ulkosuomalaisille, joiden yhteyksien säilyttäminen elävinä vanhaan kotimaahan on merkittävää myös Suomen kannalta. Myönteisen Suomi-kuvan ylläpitämisessä kaikkialla maailmassa ulkosuomalaiset ovat korvaamaton voimavara.

Suomi-Seura r.y.
Ulkosuomalaisparlamentti

Pertti Paasio, Puheenjohtaja
Paula Selenius, Toiminnanjohtaja

Ylijohtaja Pentti Visanen: Uusi kansalaisuuslaki syksyllä eduskunnan käsiteltäväksi

Syksyllä eduskunnan käsittelyyn tulevan kansalaisuuslakiehdotuksen suurin muutos tulee olemaan monikansalaisuuden hyväksyminen. Sisäisainministerin ylijohtaja Pentti Visanen totesi tavoitteena olevan, että viimeistään lokakuun puolivälissä lakiesitys Suomen uudeksi kansalaisuuslaiksi menee eduskuntaan, jotta se ehditään käsitellä vielä tämän vaalikauden aikana. Jos näin tapahtuu, Visanen arvioi olevan mahdollista, että uusi laki astuisi voimaan kesällä 2003. Sisäisainministeriö odottaa lain voimaantulon jälkeen ulkomailla asuvien Suomen kansalaisten määrän huomattavaa kasvua.

Ulkomaalaisvirasto arvelee, että lain hyväksyminen jälkeen kansalaisuushakemuksien määrä nousee rajusti. Myös Suomeen pitkään asuneet ulkomaalaiset hakevat todennäköisesti Suomen kansalaisuutta aiempaa useammin. Voimaan astuessaan uusi laki lisää viranomaisten työmäärää huomattavasti eri hallinnonaloilla. Näitä

viranomaisia ovat mm. ulkomaalaisvirasto, ulkoasiainministeriö ja Suomen edustustot, väestörekisterikeskus ja maistraatit, poliisi, hallinto-oikeudet, korkein hallinto-oikeus ja pääesikunta. Lakiesitysluonnokseen sisältyy mm. ehdotus siitä, että väestörekisterikeskus ilmoittaisi kansalaisuuden menettämisen uhasta 18-vuotta täyttävälle ulkosuomalaisille.

Suomen uusi kansalaisuuslakiehdotus eduskuntakäsittelyyn 18.10. (Viikko 37)

Sisäisainministeriössä vielä valmisteilla olevan uuden kansalaisuuslain on tarkoitus mennä eduskunnan käsiteltäväksi 18.10. Lakiesitys on tällä hetkellä käännettävänä ruotsiksi, minkä jälkeen laki menee vielä oikeusministeriöön tekniseen tarkistukseen. Uusi kansalaisuuslaki voisi tulla aikaisintaan voimaan vuoden 2003 kesällä.

Ulkosuomalaisparlamentti viisi vuotta edunvalvontaa

Elokuun 4. päivänä tuli kuluneeksi viisi vuotta siitä, kun yhteensä 131 ulkosuomalaisyhteisöä kokoontui Helsingin Säätytalolle perustamaan yhteistä edunvalvontaelintä ulkomailla asuville suomalaisille.

Nyt kun ulkosuomalaisparlamentti valmistautuu marraskuussa pidettävään kolmanteen varsinaiseen istuntoonsa, kaikkiaan 385 suomalaisyhteisöä 29 eri maassa on vahvistanut ulkosuomalaisparlamentin säännöt ja perustamisasiakirjan.

Istunto pidetään Helsingissä Ritarihuoneella 18-19.11.2002. Istunnon pääpuheen pitää eduskunnan puhemies Riitta Uosukainen.

Osoitetietojen ajantasaistaminen Väestörekisterikeskukseen

Ensi keväänä Suomessa pidetään eduskuntavaalit, jotka toimitetaan Suomessa 16.3.2003. Ennakköäänestys ulkomailla järjestetään 5.-8.3.2003 välisenä aikana.

Väestötietojärjestelmä on maamme keskeisimpiä tietokantoja. Se pitäisi sisältää ajantasaiset tiedot kaikista Suomen kansalaisista ja maassa vakinaisesti asuvista ulkomaalaisista.

Väestörekisterikeskuksen tietoja käytetään hyväksi vaalien järjestämisessä. Ennen vaaleja Väestörekisterikeskus lähettää

kaikille äänioikeutetuille äänestyslipun, jossa kerrotaan äänestysalue. Siksi on tärkeää, että Väestörekisterikeskuksen osoitetiedot ovat ajan tasalla.

Muuttoilmoituksen voi tehdä Suomessa puhelimitse soittamalla numeroon 0203 456456 (suomeksi) tai 0203 457457 (ruotsiksi). Internetissä ilmoituksen voi tehdä osoitteessa www.vaestorekisterikeskus.fi tai www.posti.fi Muuttoilmoituksen voi tehdä myös lomakkeella, joita saa maistraatista, posteista ja Kelan toimistosta.

Suomi-Seuran vuoden 2002 ulkosuomalainen

Suomi-Seuran Vuoden ulkosuomalainen 2002 julkistettiin Säätytalolla Helsingissä 15.8.2002. Vuoden ulkosuomalainen on EU:n oikeusasiamies Jacob Söderman.

Jacob Söderman palkittiin ansiokkaasta ja tunnustusta saaneesta työstään Euroopan oikeusasiamiehenä, mikä on tuonut samalla hyvää mainetta Suomelle ja lisännyt Suomen tunnettavuutta.

Samassa tilaisuudessa julkistettiin myös dosentti Ilkka Seppisen kirjoittama Suomi-Seuran historia "Sillanrakentaja, Suomi-Seura 1927-2002".

Utiskatsaus

Kreikan puhelinnumeroiden suuntanumerot muuttuvat.

3. marraskuuta 2002 Kreikan kiinteän puhelinverkon suuntanumeroiden ensimmäinen numero 0 muuttuu numeroksi 2. Näin ollen esim. puhelinnumero 0310 123456 muuttuu 3.11.2002 numeroksi 2310 123456.

Ulkomailla soittaessa on tämän jälkeen valittava Kreikan suunta ja koko numero. Eli, yllämainittuun numeroon ulkomailla soittaessa on valittava +30 2310 123456.

0800, 0801 ja 0807 alkavat numerot muuttuvat vastaavasti 800, 801 ja 807 alkaviksi.

Pohjois-Kreikan suomalaisten osoitetiedot on nyt jo muutettu vastaamaan 3.11.2002 numeroita.

19 tammikuuta 2003 vastaavasti matkapuhelien ensimmäinen numero 0 muuttuu 6:ksi.

Lisätietoja http://www.eett.gr/gr_pages/index2.htm

Niilo Tarvajärvi on kuollut
(*Yle24 Online 25.8.2002*)

Kamarineuvos Niilo Tarvajärvi kuoli sunnuntaina 25.8. iltapäivällä Helsingissä. Tarvajärvi oli kuollessaan 87-vuotias. Kamarineuvos, majuri evp. Niilo Tarvajärvi syntyi Espoossa vuonna 1914. Hän kävi kadettikoulun ja toimi sodassa patterin päällikkönä. Sodan jälkeen hän oli muissa tehtävissä puolustusvoimissa vuoteen 1950 saakka.

Eetteriin Tarvajärvi pääsi jo jouluna 1941, kun hän esiintyi rintamakorsusta suorana radioidussa kuuluisassa Tulilinjojen joulun-ohjelmassa. Upseerin ura jäi, kun Tarvajärvi päätti hakeutua töihin Yleisradioon. Ylessä hän työskenteli mm. teatteriosastossa sekä tv- ja viihdetoimittajana.

Tarvajärven maineikkaimpia ohjelmia olivat radion Tervetuloa aamukahville ja television Laatikkoleikki. Suomalaisten sunnuntai-aamujen suosikkiohjelma aamukahvi päättyi aina Tarvan sanoihin "ylös, ulos ja lenkille". Hän veti myös keräyksiä. Vuonna 1967 Tarvajärven järjestämällä keräyksellä hankittiin poliisille 58 uutta autoa. Yleisradion lisäksi Tarvajärvi työskenteli 60-luvun lopulla vapaana toimittajana Mainostelevisiossa. Hän ehti mukaan myös politiikkaan. Kokoomuksen kansanedustajana Tarvajärvi oli vuosina 1970 - 1972. Kamarineuvos Tarvajärvestä tuli vuonna 1989. Televisio- ja radio-ohjelmia hän teki vuosikymmenten aikana yli 4 000.

Mittavan uransa kuluessa Niilo Tarvajärvestä tuli koko kansan "Tarva". Suosiota kuvaa esimerkiksi se, että hänet valittiin eräässä äänestyksessä koko 60-luvun kolmanneksi suosituimmaksi suomalaiseksi. Tarvajärvi kuvasi itseään parantumattomaksi optimistiksi, joka tarttui innolla uusiin haasteisiin. Uran suurimmaksi pettymykseksi jäi Joulumaa-hankkeen epäonnistuminen. Muistelmissaan "Satu Maista" Niilo Tarvajärvi sanoo runossaan Elämäni: Toimeen olen tullut, tehnyt myös työtä. Kevyttä se on ollut hyvän tahdon myötä.

Jaakko Salo on kuollut
(*Yle24 Online 13.6.2002*)

Säveltäjä, kapellimestari, pianisti Jaakko Salo on kuollut.

Salo kuoli äkilliseen sairaskohtaukseen 13.6 Helsingissä Linnanmäen Peacock -teatterissa vain hetki ennen "Magiaa mahan täydeltä" -revyyän näytöstä. Hän oli kuollessaan 72-vuotias.

Salo aloitti uransa 1940-luvulla pianistina. Hän johti omia yhtyeitään ja toimi sovittajana 1950-luvulta alkaen. Salo oli television musiikkiviihteen uranuurtajia 1960-luvun alusta. Hän on säveltänyt musiikin 40 elokuvaan ja moniin viihdeohjelmiin. Salon käsialaa on esimerkiksi Uuno Turhapuro -elokuvien tunnussävelmä. 1980- ja 90-luvuilla Salo vaikutti Teoston johtokunnassa.

Useita äänitealan palkintoja saanut Salo tunnetaan viime vuosilta parhaiten Uuden Iloisen Teatterin musiikillisena johtajana.

Uusi laki vaatii kansalaisuutta hakevalta suomen taitoa
(*Turun Sanomat 11.9.2002*)

Piakkoin eduskuntaan tuleva kansalaisuuslain kokonaisuudistus vaatii, että Suomen kansalaiseksi pyrkivän pitää tulevaisuudessa osata suomea tai ruotsia tyydyttävästi.

Sisäministeri Ville Itälä ei silti käytä sanaa "kiristäminen" uusista kielitaitovaatimuksista. Hänen mielestään aiotut muutokset täsmenävät ja selkeyttävät kielitaitoehtoja. Ne saavat myös entistä lujemman aseman, kun ne nostetaan asetuksesta lakitekstiin. Nykyisin Suomen kansalaiseksi pääsee heikon suomen tai ruotsin taidon varassa.

Nykyinen asetus sanoo, että Suomen kansalaiseksi pyrkivän pitää liittää kansalaisuushakemukseen todistus suomen tai ruotsin osaamisesta. Kielitaidon tasoa ei ole nyt määritelty eikä ole säädetty, kuka todistuksen antaa, lainsäädäntöneuvos

Tiina Suominen sisäasiainministeriön ulkomaalaisosastolta selvittää. Käytännöksi on muotoutunut, että suullinen kielitaito on testattu ja samalla todettu, että sillä tulee arjessa jotenkin toimeen. Yleensä todistuksen ovat antaneet suomen- tai ruotsinkielen lehtorit. Suominen ei muista, että yhtään kansalaisuushakemusta olisi hylätty pelkästään kielitaidon puuttumisen vuoksi. Mukana on pitänyt olla muitakin hylkäystä perustelevia tekijöitä.

Todistuksen saanti muuttuu uudessa laissa aikaisempaa organisoidummaksi, ja kielitaito tullaan testaamaan ympäri maata järjestettävissä valtakunnallisissa kokeissa.

Eduskunta sopuisasti uudistamaan kielilakia
(*Helsingin Sanomat 12.9.2002*)

Eduskunta ryhtyi uudistamaan keskiviikkona 11.9. maan 80 vuotta

vanhaa kielilakia, jossa taataan ja täsmennetään suomen- ja ruotsinkielisten kielelliset oikeudet.

Ehdotuksen mukaan oikeuden saada valinansa mukaan suomen- tai ruotsinkielistä palvelua tulee toteutua ilman, että siihen tarvitsee vedota. Viranomaisien on oma-aloitteisesti huolehdittava tästä.

Viranomaisen toimialueen kielisuhteista riippuisi, missä laajuudessa viranomaisen pitää käyttää vähemmistökieltä. Ehdotuksessa on yksityiskohtainen säännöstö siitä, mitä kieltä mitään asiaa käsiteltäessä missäkin viranomaisessa käytetään.

Työministeriö valmistelee maahanmuutto-ohjelmaa
(*Helsingin Sanomat 13.10.2002*)

Työministeriössä valmistellaan parhaillaan maahanmuutto-ohjelmaa, joka koskee työhön perustuvan maahanmuuton haasteita.

Ohjelmaa aiotaan tarjota seuraavaan hallitusohjelmaan ensi keväänä. Se on tarpeen, koska Suomi on varsin valmistautumaton työstä johtuvaan maahanmuuttoon, sanoo työministeri Tarja Filatov. Maahanmuuttajia kuitenkin tullaan tarvitsemaan korvaamaan suurten ikäluokkien jättämää aukkoa työelämässä lähivuosikymmeninä.

Suomi oli aiemmin maa, josta vain lähettiin muualle, toteaa neuvotteleva virkamies Risto Laakkonen työministeriöstä. Viime vuonna Suomeen tuli 13.000 ihmistä ja lähti 10.000 ihmistä. Lähtijöistä Laakkonen mainitsee sairaanhoitajat, jotka eivät ole saaneet Suomesta pysyvää työpaikkaa.

Siirtolaisuuden mahdollisuudet ja sudenkuopat saavat Euroopan neuvoston siirtolaisasioista vastaavat ministerit kokoontumaan alkuvuokolla Helsinkiin. Käsiteltävänä ovat muun muassa ihmislakuljetus, naiskauppa ja maahanmuuttajien osallistuminen yhteiskunnalliseen päätöksentekoon sekä rasmin ja syrjinnän ehkäisy.

Yhä useammat tuen saajat oleskelevat luvatta ulkomailla
(*Helsingin Sanomat 26.7.2002*)

Viranomaisien mukaan yhä useampi työttömyysturva-, asumis- tai sosiaalietuuksia nostava oleskelee pitkiäkin aikoja ulkomailla. Kelan Helsingin vakuutuspiirin apulaisjohtajan Eila Kyläsen mukaan tavallisten lyhyiden ulkomaanmatkojen lisäksi viranomaiset

törmäivät säännöllisesti toistuviin matkoihin tai tapauksiin, joissa Suomen asunto on selkeästi vuokrattu eteenpäin. "Uskon, että tätä tapahtuu vielä paljon enemmän, kuin viranomaisten tietoon tulee", Kylänen sanoo.

Kelassa joudutaan jatkuvasti turvautumaan takaisperintään, koska henkilö on oleskellut muualla kuin ilmoittamassaan osoitteessa. Suomalaisten tai pysyvän oleskeluluvan omaavien ulkomaalaisten matkat paljastuvat yleensä sattumalta, toisten viranomaisten kautta tai ilmiantoina. Maahanmuuttajien tekemät väärinkäytökset paljastuvat vasta silloin, kun henkilön on esitettävä uusittu oleskelulupa esimerkiksi Kelan toimistossa.

Lipponen käynnisti Nato-jäsenyyteen valmistautumisen (Helsingin Sanomat 5.6.2002)

Pääministeri Paavo Lipponen käynnisti kesäkuun alussa prosessin, jonka lopputuloksena saattaa olla muutaman vuoden kuluttua Suomen Nato-jäsenyys. Lipponen tiedotti asettavansa turvallisuuspoliittisen seurantar ryhmän, joka ryhtyy analysoimaan turvallisuuspoliittisen ympäristön muutoksia, muun muassa Naton laajenemisen merkitystä.

Natoon menoa kannattaa 20 prosenttia suomalaisista (Helsingin Sanomat 1.7.2002)

Vain viidesosa, 20 prosenttia, suomalaisista kannattaa maan liittymistä Naton jäseneksi. Suomen Tietotoimiston teettämän mielipidekyselyn mukaan jäsenyyden vastustajia on 66 prosenttia. Kantaa ei ole 14 prosentilla. Viime talvena Evan tutkimuksessa jäsenyyden kannattajia oli 11 prosenttia.

Helsingin Olympialaisista 50 vuotta (Helsingin Sanomat 13.7.2002)

Helsingin olympialaiset järjestettiin 19. 7.-3. 8. 1952. Olympialaisiin osallistui 69 maata ja 4 925 urheilijaa. Ensi kertaa kisoissa olivat mukana mm. Länsi-Saksa, Neuvostoliitto ja Israel, kun taas poliittisista syistä poissa olivat Itä-Saksa, Pohjois-Korea, Kiina ja Formosa (nyk. Taiwan).

Helsingin kaupunki päätti huhtikuussa 1947 hakea vuoden 1952 kesäolympialaisia, vaikka kaupunginvaltuusto keskusteli samaan aikaan siitä, riittäkö kaikille kaupunkilaisille ruokaa.

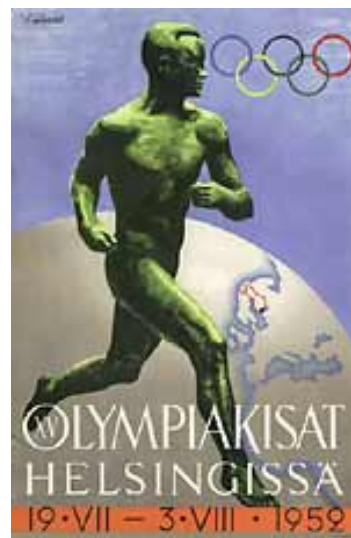
Sota oli raunioittanut Suomen talouden, maa maksoi sotakorvauksia Neuvostoliitolle syksyyn 1952, ja elintarvikkeita säännösteltiin. Helsingissä korjattiin yhä pommitusten jälkiä. Kaupungissa oli huutava asutuspula, ja monet asuivat maakuopissa ja kellareissa. Helsingiltä puuttui rahaa, muttei optimismia: talouden kohenemiseen uskottiin vahvasti.

Kansainvälisen olympiakomitean KOK:n äänestyksessä Helsinki voitti Amsterdamin, Chicagon, Detroitin, Los Angelesin, Minneapolisin ja Philadelphian.

Helsinki oli saanut järjestettäväkseen jo vuoden 1940 kesäolympialaiset, joita ei kuitenkaan pidetty toisen maailmansodan sytyttyä. Kisoja varten oli ehditty kuitenkin rakentaa urheilupaikkoja ja kisakylä. "Ilman niitä Suomi tuskin olisi pystynyt järjestämään vuoden 1952 olympialaisia. Ei olisi yksinkertaisesti ollut varaa", sanoo Museoviraston yli-intendentti Mikko Härö.

Taloudellinen tilanne parani 1950-luvun alkuun tultaessa. Elin- ja rakennustarvikesäännöstely oli pääosin purettu, ja korvikkeistakin voitiin luopua. Kahvi oli tosin kortilla vuoteen 1954 saakka.

Helsingissä oli meneillään useita korjaus- ja rakennusprojekteja, jotka työllistivät suuren joukon ihmisiä. Liikennettä ja matkailupalveluita kehitettiin muun muassa rakentamalla Olympialaituri ja Seutulan lentokenttä. Olympialaisten alla kauppoihin tuli 13 vuoden tauon jälkeen ulkomaisia hedelmiä.

Kylmä sota aiheutti kisajärjestäjille ylimääräistä päänvaivaa. Vuoden 1951 lopulla Itä- ja Länsi-Saksan välit huononivat, ja Korean sota jatkui yhä.

Suomessa alettiin pelätä, että maailmanpoliittinen tilanne ja jopa sota estäisivät Helsingin olympialaisten pitämisen. Järjestelytoimikunta ottikin vakuutuksen Lontoolaiselta Lloyd'silta siltä varalta, että kisat peruuntuisivat.

Suomen ulkopoliittinen asema oli herkkä. Neuvostojohtoinen valvontakomissio majaili Helsingissä, eivätkä yya-sopimus ja Suomen kommunistien julkinen toimintakaan herättäneet länsimaissa luottamusta kisaisäntään.

The New York Times -lehti epäili vielä kesällä 1951, että Suomen päämies ja olympialaisten avaaja vuotta myöhemmin saattaisi olla itse Stalin.

Olympialaisista tulikin koko kansakunnan Suomi-kuvan kohennusprojekti. Ulkomaalaisille haluttiin näyttää, että Suomi on vapaa, länsimainen ja kehittynyt valtio.

Vuonna 1949 perustettiin Suomen Kansan Ryhtiliike -yhdistys, jonka tehtävänä oli antaa kansalaisille tapakasvatusta. Suomalaisista haluttiin luoda kuva ystävällisinä, vieraanvaraisina, sivistyneinä ja eurooppalaisina ihmisinä - pidettiin suomalaisia yleisesti vielä 1900-luvun alkupuoliskolla mongolien sukulaisina.

Kotimaisten lehtien palstoilla Suomi-kuvan kirkastamista pidettiin jopa tärkeämpänä kuin kisojen taloudellista menestymistä.

Kisavieraat olivatkin pääosin tyytyväisiä kokemaansa. Kritiikkiä aiheuttivat lähinnä Helsingin korkeat hinnat, talojen harmaus, ihmisten puhumattomuus, hiljainen yöelämä ja ravintoloiden työkeät portsarit.

Helsinki joutui kovan urakan eteen myös valmistautuessaan kisavieraiden syöttämiseen, juottamiseen ja majoittamiseen.

Kaupungissa ei ollut tarpeeksi ravintolapaikkoja, sillä sodassa oli tuhoutunut 32 ravintolaa. Olympialaisia varten pystytettiinkin useita väliaikaisia ravintoloita ja kahviloita, joista ainoana jäljellä on Cafe Ursula Kaivopuistossa.

Helsingin hotellihuoneista kolmannes oli valvontakomission käytössä, joten kaupunkiin rakennettiin kaksi uutta hotelliä, Palace ja Vaakuna. Hotellihuoneet riittivät kuitenkin vain virallisille vieraille, joten yksityiskodeista kisaturisteille varattiin 45.000 vuodepaikkaa. Yhteismajoitusta järjestettiin 53.000:lle ja telttamajoitusta

14.000 ihmiselle. Lauttasaaren, Seurasaaren ja Lehtisaaren retkeilyalueilla oli tilaa 2.500 teltalle.

Tiukan alkoholipolitiikan pelättiin ärsyttävän kisaturisteja. Helsingin Sanomien pakinoitsija Arijoutsu epäili, että olympialaisten onnistuminen vaatisi Alkoholiliikkeen tarkastajien poistamista maasta kisojen ajaksi.

Anniskelurajoituksia höllennettiin hieman kisojen ajaksi. Yleisesti oltiin kuitenkin huolestuneita siitä, millaisen kuvan suomalaisista juomatavat antaisivat ulkomaalaisille.

Eduskunta sääti ns. olutlain, jolla oluen anniskelusta poistettiin ruokailupakko. Viinaa sai edelleen vain aterioilla. Myös baarijakkarat sallittiin. Anniskelu baaritiskillä oli kielletty 1930-luvulla, kun pelättiin anniskelun baarijakkaroilta helpottavan prostituoitujen asiakkaiden hankkimista. Baarijakkaroilta anniskelun ehdoksi asetettiin kuitenkin se, että baarimestari oli mies.

Baarimestarit eivät olleet tottuneet sekoittamaan drinkkejä, joten Alko toi markkinoille valmiiksi pullotetut Gin Long Drink- ja Brandy Long Drink -juomat. Greipiltä maistuva ginipohjainen "lonkero" on yhä suosittu, mutta brandyn ja pommacin sukuisen juoman yhdistelmä hävisi markkinoilta 1970-luvulla. Lisäksi Alko lanseerasi väkevän Aperita-viinin.

Helsingin odotettiin ruuhkautuvan pahoin, joten vanhemmille suositeltiin turvallisuussyistä lasten siirtämistä olympialaisten ajaksi maalle. Kaupunki tarjosi tarkoitukseen kesäsiirtoloita ja kuljetuksia. Moni urheiluhullu nuori joutuikin pettymykseen seuraamaan kisoja radiosta.

Liikenteenohjausta tehostettiin pystyttämällä ensimmäiset liikennevalot Aleksanterinkadun ja Mikonkadun risteykseen 1951 ja aivan kisojen alla Simonkadun ja Mannerheimintien risteykseen.

Helsingin kaduilla nähtiin myös ensimmäiset skootterit.

Suomenlinnaa pääsyä helpotettiin perustamalla lauttayhteys ja rakentamalla Kauppatorin satamaan paviljonki matkustajia varten.

Kisavieraiden huviksi Helsinkiin pystytettiin tanssilavoja ja tivoleita sekä järjestettiin retkiä ja konsertteja. Tärkein huvittelupaikka oli kuitenkin 1950 avattu Linnanmäki. Olympiakesänä huvipuisto oli vielä melko vaatimaton, sillä laitteita

oli vain muutama. Kisavieraiden ilona olivat mm. vuoristorata, vedenneitohalli, peilitalo, autorata ja Peacock-teatteri.

Taloudellista menestystarinaa Helsingin olympialaisista ei tullut. Kisojen lopullinen tilinpäätös ei koskaan valmistunut, mutta todennäköisesti tulos jäi tappiolliseksi.

Olympialaisten järjestelyt olivat ylimitoitettuja turistimäärään nähden. Turisteja ei tullut odotetusti, sillä sodan jälkeen monellakaan ei ollut ylimääräistä rahaa. Suomi oli useimmille liian kaukainen ja eksoottinen maa.

Kisaorganisaatiossa ei ollut edes markkinointiyksikköä, joten kisoja ei markkinoitu ulkomailla juuri lainkaan. Kun vielä lipunmyyntikin kangerteli, osa katsomopaikoista jäi tyhjiksi.

Muistojuhla tavoitteli vuoden 1952 tunnelmaa
(Helsingin Sanomat 20.7.2002)

19 heinäkuuta 2002 pidetty Helsingin olympialaisten 50-vuotisjuhlinnan päätapahtuma houkutteli stadionille noin 15.000 katsojaa. Olympiatulen sytyttivät vuoden 1952 olympiavoittajat, melojat Sylvi Saimo, Thorvald Strömberg ja Yrjö Hietanen. Soihdun stadionille kuljetti Lasse Virén.

Mika Häkkinen vahvasti lopettavansa
(Helsingin Sanomat 27.7.2002)

Mika Häkkinen ilmoitti 26. heinäkuuta lopettavansa ajonsa kilpa-autoilun formula 1-luokassa. Häkkisen videoitu puheenvuoro esitettiin McLaren-tallin tiedotustilaisuudessa Hockenheimissa, jossa viikonloppuna ajettiin Saksan GP.

"Sain autourheilulta kaiken mitä tavoittelin. Viime kauden kahden GP-voiton jälkeen lopettamispäätös oli helppo tehdä", Häkkinen kertoi videolla, joka oli nauhoitettu hänen kesämökillään Suomessa.

Samassa tiedotustilaisuudessa ilmoitettiin myös nykyisten ajajien Kimi Räikkösen ja David Coulthardin jatkamisesta myös ensi vuonna.

Salo vahvasti lopettavansa F1-uransa
(Yle24 Online 29.08.2002)

Mika Salo vahvasti 29.8. lopettavansa uransa autourheilun kuninkuusluokassa formula-1-ykkösissä. Salo kertoi Belgian GP:n aattona, että lopettamispäätös syntyi yhteisissä keskusteluissa Toyotan tallipäällikön Ove Anderssonin kanssa.

Mika Salo ajoi urallaan osan kautta myös Ferrarilla.

Toyota ilmoitti päivää aikaisemmin, ettei se jatka Salon ja Allan McNishin sopimuksia. Salo kertoi radio Suomen haastattelussa, että ajatus lopettamisesta oli hänen omansa, joka on kypsynyt viimeisten kolmen kuukauden aikana. Hän olisi lopettanut joka tapauksessa ensi kauden jälkeen.

- Olen ajanut miljoonia kilometrejä F1-autolla. Kyllä se on tavallaan helpotus, että se loppuu, Salo kertoi.

Salo ei 35-vuotiaana ole enää halukas lähteä kauppaamaan itseään johonkin muuhun talliin kuin Toyotalle.

- En halua enää mennä mihinkään toiseen talliin. Sen pitäisi olla todella jotakin erityistä, että edes harkitsisin jatkamista F-1-ykkösissä.

- Se, että en aja enää ensi vuonna, ei minua sureta. Saan siitä kuitenkin Toyotalta kohtuullisen korvauksen, hän paljasti.

Janne Holménille maratonin yllätyskulta
(Helsingin Sanomat 12.8.2002)

Janne Holmén aiheutti maratonilla Münchenin EM-kisojen suurimman sensaation. Vasta 24-vuotias kilpailun nuorin osanottaja voitti täysin odottamatta kuninkuusmatkan Euroopan mestaruuden ajalla 2.12,14, mikä on miehen ennätys. Hän johti kilpailua alusta loppuun.

Yle karsimassa vieraskielisiä radio-ohjelmia
(Suomen Sillan uutisviikko 22/2002)

Yleisradio aikoo vähentää tuntuvasti vieraskielisiä radio-ohjelmiaan. Helsingin Sanomien mukaan tiukimman suunnitelman mukaan jäljelle jäisivät vain venäjänkieliset lähetykset. Ohjelmajohtaja Heikki Peltosen mukaan Radio Finlandin suomenkieliset kuuntelijat ulkomailla ovat selvästi ykköskohderyhmä ja vieraskieliset toissijaisia. Venäjänkielisten lähetysten säilyttämistä perustellaan sillä, että niillä on kuuntelijoita niin Suomessa kuin Venäjällä ja lähialueilla.

Fuengirolan suomalainen koulu valittiin Vuoden kouluksi
(Helsingin Sanomat 1.6.2002)

Opetusalan ammattijärjestö OAJ palkitsi Fuengirolan suomalaisen peruskoulun Vuoden koulu palkinnolla. Koulussa on 15 opettajaa ja keskimäärin yli sata oppilasta, sillä moni on Aurinkorannikolla vanhempien kanssa lyhyen aikaa. Lukion etäopetusta annetaan noin 20:lle oppilaille, joista erät ovat eläkeläisiä. Esikoulua käy neljä lasta.

Aurinkorannikon suomalaisen peruskoulun rehtori Juha Helvelahti kertoo, että yli 200 opettajaa pyrki viime haussa opettajaksi. OAJ kehuu yli kymmenen vuotta sitten aloittanutta yksityiskoulua: ”Opetuksen taso on huippuluokkaa, opettajat päteviä ja innostuneita, opetusryhmät pieniä ja yksilöllisiä. Koulussa on hyvä ja turvallinen ilmapiiri.” Kyseessä on suurin suomalaiskoulu ulkomailla. Toiminnasta vastaa kannatusyhdistys. Valtiontuki on noin 4500 euroa oppilasta kohden vuodessa. Vanhemmat maksavat kuvuodesta noin 2000 euroa, mihin kuuluu suomalainen ruoka ja oppimateriaali.

Kuluttajavirasto tarkistuttaisi Nokian takuuta (YLE24 Online 13.6.2002)

Kuluttajavirasto haluaa muutoksia Nokian matkapuhelintakuusiin. Kuluttaja-asiamiehen mukaan nykyiset takuuehdot eivät aivan täytä uusia säännöksiä. Nokian mielestä uudet ehdot täyttyvät. Muutokset liittyvät EU-direktiivin perusteella tehtyihin lakimuutoksiin takuuehdoista.

”Nokian Takuissa ei varsinaisesti ole mitään ongelmia. Kyse on vain takuuajan kestoa ja virhevastuuta koskevasta muutoksesta oston jälkeisen 6 kk:n aikana”, sanoi kuluttaja-asiamies Erik Mickwitz.

Uuden lakisääteisen kuuden kuukauden takuun tai yrityksen antaman takuun aikana kuluttajan ei tarvitse enää näyttää toteen valmistusvikaa vaan yrityksen on todistettava, että laitetta on käytetty väärin, jos se haluaa välttää virhevastuun. Kysymys on ns. käännetystä todistustaakasta.

EU vapauttaa autokauppaa (Helsingin Sanomat 18.7.2002)

EU:n autokauppiat saavat vuoden 2005 lokakuusta alkaen myydä autojaan missä tahansa unionin alueella. Ne saavat myös avata toimipisteitä muualla kuin kotimaassaan.

Muut EU:n komission heinäkuussa päättämät uudistukset astuvat voimaan jo lokakuussa 2002. Näitä ovat mm.:

- Autovalmistajat eivät enää voi estää jälleenmyyjää myymästä useampaa kuin yhtä automerkkiä.
- Jälleenmyyjiltä kuluttajille autoja järjestävien välittäjien toimintaa helpotetaan. Autoja saa välittää vapaasti esimerkiksi internetissä.
- Autonvalmistaja ei voi enää rajoittaa valtuutettujen korjaamoiden

lukumäärää eikä korjaamon oikeutta huoltaa myös muunmerkkisiä autoja.

- Valmistaja ei voi velvoittaa jälleenmyyjää hoitamaan sen myymän auton korjauksia. Jälleenmyyjä voi valita, hoitaako se huollon itse vai teettääkö sen jossain toisessa valmistajan valtuuttamassa yrityksessä.
- Korjaajat saavat ostaa varaosia muilta kuin autovalmistajilta, esimerkiksi suoraan varaosatehtailta.

Finnair ei innostu SAS-liitosta (Taloussanomat 14.6.2002)

Finnair ei ole muuttanut kantaansa yhdistymisestä Skandinavian Airlinesin kanssa. Finnairin viestintäjohtaja Christer Haglund toteaa, että SAS:n kustannusrakenne on Euroopan raskaimpia, eikä Finnairilla ole mitään halua yhdistyä SAS:n kanssa, koska Finnairin talous ja kustannukset ovat hyvällä tasolla.

”Ulkomaille lennettäisiin Suomesta jatkossa Kööpenhaminan kautta”, Haglund ennustaa. SAS lentää Tukholmasta suoraan noin 20:een ja Oslosta noin kymmeneen ulkomaankohteeseen.

Lentoaseman turvatarkastus vei saksen tuhansilta (Helsingin Sanomat 16.9.2002)

Sunnuntaina 15.9 tulivat voimaan määräykset, joiden mukaan käsimatkatavaroissa ei saa enää olla mitään teräviä tai leikkaavia esineitä koosta, mallista tai materiaalista riippumatta.

Käsimatkatavaran turvamääräykset yllättivät monet matkustajat. Tieto käsimatkatavaroiden turvamääräysten tiukkenemisestä ei ensimmäisen päivän perusteella ole tavoittanut läheskään kaikkia lentomatkustajia.

Helsinki-Vantaan lentoaseman turvatarkastus otti sunnuntaina 15.9 pois jopa tuhansia kynsisaksia, kynsiviiloja, pinsettejä, sukkupeikkoja ja muita mahdollisesti vaarallisia esineitä. ”Halvuunottoja on ollut nelinkertaisesti normaaliin verrattuna”, kertoi palveluesimies Erkki Hyytiäinen illansuussa. Kello 17:ään mennessä esineitä oli kertynyt jo yli tuhat.

Sekä ulkomaan- että kotimaanterminaalien turvatarkastukset ruuhkautuivat iltapäivän vilkkaimpaan aikaan kello 15:n ja 16:n välillä, kun suuri

osa matkustajista joutui avaamaan laukkunsa läpivalaisun jälkeen.

Jonot kasvoivat matkustajien mukaan sataan metriin. Lentojen lähdöt myöhästyivät enimmillään 15-20 minuuttia. Turvatarkastuksiin on luvassa lisää henkilökuntaa ruuhkien helpottamiseksi.

Moni ulkomainen lentoyhtiö kielsi vuosi sitten metalliset ruokailuvälineetkin koneissaan. Suomessa pieniä esineitä on tähän asti kuitenkin pääasiassa katsottu läpi sormien. Ilmailulaitoksen apulaisturvapäällikön Auli Kankkusen mukaan Suomessa seurattiin, miten tilanne muualla kehittyi.

Kun todettiin, että paluuta liberaaliin menoon ei ollut, täälläkin ryhdyttiin kiristämään rajoituksia. Matkustajia ärsytti, kun esineen sai ottaa mukaan ohjaamoon vielä Suomesta lähtiessään mutta ei enää palatessaan.

Lentoyhtiöt kyllästyivät keräämään saksia ja puukkoja erillisiin laatikoihin, joista esineet usein unohdettiin noutaa, ja ne jäivät yhtiöiden säilytettäväksi.

Matkustaja voi valita, luovuttaako hän turvatarkastuksessa pois otetun esineen hävitettäväksi vai säilytettäväksi.

Helsinki-Vantaalla Airport Services -yhtiö perii säilytysmaksua kolme euroa vuorokaudelta. Suurin osa vähäarvoisista tavaroista päätyykin hävitettäväksi.

Korkkiruuveja tai sveitsiläisiä linkkuveitsiä ei ole enää lentoaseman myymälöissäkään.

Suomessa palkat EU:n pienimpiä (Helsingin Sanomat 1.6.2002)

Palkkojen kehitys on jäänyt jälkeen tuottavuuden kasvusta. Kansainväliset palkkatilastot ovat suomalaisille karua kertomaa.

Esimerkiksi Eurostatin ja OECD:n mukaan suomalaisten käteen jäävät tulot eivät vedä vertoja Keski-Euroopan palkkoille. Vuodesta toiseen Suomen taakse jäävät vertailuissa lähinnä Kreikka, Espanja, Portugali, Itä-Saksa ja silloin tällöin Italia.

Palkansaajien etujärjestöt yhtyvät käsitykseen suomalaisten pienistä tienesteistä. Palvelualojen ammattiliitto PAM kertoo alan jäävän alle EU-maiden keskiarvon ja diplomi-insinöörien TEK:n tilastoissa kollegat ulkomailla saavat kolmanneksen suurempia palkkoja. Ekonomiliiton mukaan jopa Suomessa konttoria pitävät ulkomaiset yritykset

maksavat työntekijöilleen paremmin kuin kotimaiset.

Vain Teollisuuden ja Työnantajien TT:n taulukossa suomalaiset kiikkuvat kärkijoukossa: Suomen teollisuuden työntekijät nostavat TT:n mukaan EU-maiden kolmanneksi parasta palkkaa.

"Palvelualojen ja hyvin koulutettujen palkoissa erot ovat selvimmät. Esimerkiksi Italiassa näiden ryhmien palkat ovat nousseet Suomea nopeammin viime vuosina", tutkija Hannu Piekkola Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksesta sanoo.

Suomen palkkojen kehitys on jäänyt jälkeen tuottavuuden kasvusta. Työtulojen osuus kansantulosta on pienentynyt samalla kun pääomatulojen kasvanut.

Tuottavuuden paraneminen on ohjautunut investointeihin ja osinkoina yritysten omistajille. Sama kehitys on nähtävissä muuallakin Euroopassa, mutta ei yhtä voimakkaana.

Tutkijat muistuttavat, että nyt korjataan 1990-luvun satoa. Suomi nostettiin lamasta osaksi palkkamaltilin turvin. "Palkansaajien ansiot kehittyivät viime vuosikymmenellä hitaammin kuin koskaan toisen maailmansodan jälkeen", Palkansaajien tutkimuslaitoksen ekonomisti Pekka Sauramo sanoo.

Pääministeri Paavo Lipposen hallitus on halunnut luoda maltillisilla palkankorotuksilla perustan tuottavuuden kasvulle. Hallitus on siis pönkittänyt teollisuutta ja turvannut maan kilpailukykyä yritysten hyvinvoinnin kautta. Linjausta ovat tukeneet sekä ammattiyhdistysliike että teollisuus.

"Esimerkiksi Nokialle on ollut etu, että se on voinut maksaa Suomessa puolet yhdysvaltalaisen työntekijöidensä palkoista", Etlan Piekkola sanoo.

Palkkakysymystä pohdittaessa tulee ottaa huomioon myös Suomen korkea hintataso. Käteen jäävillä tuloilla saa vähemmän kuin muualla. "Yksi syy hintoihin ja heikkoon ostovoimaan on suuri arvonlisävero", Sauramo sanoo. Suomen alv on EU-maiden kolmanneksi korkein. "Toinen syy on, että suomalainen markkinatalous näyttää toimivan huonosti. Kilpailu hyödykemarkkinoilla ei toimi kunnolla."

Maahanmuuttaja saa paikan
(Helsingin Sanomat 1.6.2002)

Työnantajat ovat huomanneet, että maahanmuuttajista löytyy hyviä

työntekijöitä, jotka tulevat töihin aamulla eivätkä unohdu juhlimaan edes tilipäivänä. Suomalaiset työttömät ovat sen sijaan monien mielestä jo ihan toivotonta sakkia.

Parin viime vuoden aikana yhä useampi ala on joutunut pahan työvoimapulan kynsiin. Vaikka työttömyys pysyy sitkeästi kymmenen prosentin tuntumassa, Suomessa on pulaa sekä huippuosaajista että tavallisista duunareista: bussikuskeista, metallimiehistä, tarjoilijoista ja siivoojista.

Kun työnantajat etsivät väkeä, vastakkain ovat yhä useammin suomalainen pitkäaikaistyö ja maahanmuuttaja. Siinä vertailussa suomalaisella ei ole juuri mahdollisuuksia.

"Puolentoista vuoden ajan on näkynyt, että työnantajien asenne ulkomaalaisiin on muuttunut myönteisemmäksi alalla kuin alalla", kertoo maahanmuuttajiin erikoistunut työvoimaneuvoja Aila Honkanen Helsingin työvoimatoimistosta.

Vuoden 2001 lopussa työvoimatoimistossa oli 23.500 ulkomaista työnhakijaa, joista 14.150 oli työttömänä. Maahanmuuttajien työttömyys on laskenut pahimpien vuosien 50 prosentista jo 30 prosenttiin - ja vielä parempaa on luvassa.

"Teollisuudessa, palveluissa ja kuljetusalalla on paljon kysyntää, mutta toimistotöihin kieli luo vielä korkean kynnyksen", Honkanen sanoo.

Alkoholinkulutus kasvaa nyt jo nopeammin kuin tulot
(Helsingin Sanomat 21.6.2002)

Suomalaisten alkoholinkulutus kasvaa edelleen nopeasti. Alkojen litramyynti kasvoi alkuvuonna 9,1 prosenttia, kun kasvu oli viime vuonna 6,4 prosenttia. Suurinta alkoholinkulutus on pääkaupunkiseudulla. Helsingissä juodaan jo joka neljäs ravintolapaukku.

Viileä sää rauhoitti juhannuksen vieton
(Helsingin Sanomat 24.6.2002)

Koleus ja sade rauhoittivat juhannuksen juhlijointa. Liikenteessä kuoli kolme, mikä on edellisvuosia vähemmän. Sunnuntai-iltaan menneessä hukkuneita oli kuusi. Oletettua aikaisemmin alkanut paluuliikenne sujui rauhallisesti.

Kansainvälisistä adoptioista korvauksia
(YLE24 Online 12.6.2002)

Kansainväliset adoptiot tulevat Suomen valtion korvausten piiriin. Eduskunta hyväksyi keskiviikkona sosiaali- ja

terveysvaliokunnan esityksen, jonka mukaan adoptiokorvauksia aletaan maksaa jo tämän vuoden joulukuusta lähtien.

Tuen suuruus riippuu kohdemaasta ja siitä on tarkoitus säätää valtioneuvoston asetuksella. Korvaussummat on jaettu siten, että Virosta adoptoidusta lapsesta maksetaan 1.900 euroa, Kiinasta ja Kolumbiasta adoptoidusta maksetaan 4.500 euroa ja muista maista adoptoidusta maksetaan 3.000 euroa. Jos samalla kertaa adoptoidaan useampi lapsi, maksetaan muista lapsista kustakin 30 prosenttia tuen määrästä.

Helsingissä lukioon seitsemän keskiarvolla
(Helsingin Sanomat 14.6.2002)

Keskiarvoraja Helsingin lukioihin laski edelleen tänä vuonna. Lukiopaikkaan riittää nyt päästötodistus, jonka keskiarvo on seitsemän. Lukion pääsyraja on laskenut Helsingissä jo monta vuotta.

Sonera-paljastuskirja leviää netissä
(Suomen Attacin uutis- ja keskustelufoorumi 26.6.2002, www.tietokone.fi 28.6.2002, Helsingin Sanomat 30.7.2002)

Kesäkuun lopussa liikkeille lähtenyt, anonyymin kirjoittajan julkaisema, sähköinen kirja levisi hurjasti netissä. Kirja käsittelee erittäin kriittiseen sävyyn Soneran johdon toimenpiteitä vuosina 2000-2001.

Sonera yritti estää kirjan leviämisen kaikin tavoin. Tällaisen netissä leviävän dokumentin tuhoaminen on kuitenkin mahdotonta.

Kirjassa on monia erittäin hurjia väittämiä, joista ei esitetä kovinkaan hyviä todisteita. Sähköisessä muodossa levinneen kirjan valtava suosio pakotti kuitenkin median, Soneran ja jopa hallituksen kommentoimaan asiaa.

Verkkokirja ilmaantui alun perin yhdysvaltalaisen ilmaisupalvelu Freeserverin palvelimelle. Yritys on kuitenkin poistanut nettikirjan sivuiltaan, mutta se ilmestyi sittemmin Arvopaperilehden suosituille Web-keskustelualueelle. Nyt se on kadonnut myös sieltä. Tämän jälkeen se on piipahtanut mm. Jippii:ssä ja Yahoo:ssa.

Verkkokirjoitus jatkaa kuitenkin leviämistään julkisesti tai ei, koska monet ovat jo kopioineet kohukirjan koneilleen ja postittelleet sitä toisille.

Kirja oli ainakin vielä heinäkuussa esillä osoitteessa:

<http://www.sunpoint.net/~antisensuuri/>

Paljastuskirjan johdosta oikeuskansleri Paavo Nikula ryhtyy selvittämään hallituksen Sonera-politiikan laillisuutta.

Tutkinta antanee vastauksen siihen, osallistuiko maan hallitus kolmannen sukupolven matkapuhelinlupien huutokauppoja koskevaan päätöksentekoon.

Kansanedustajan lahjonta nyt rikos
(*Helsingin Sanomat* 5.6.2002)

Kansanedustajan lahjonnasta ja lahjoman vastaanottamisesta kansanedustajana tulee rikos. Eduskunta hyväksyi kesäkuun alussa tätä tarkoittavan rikoslain muutoksen sisältönsä puolesta. Eduskunnan keskustelussa viitattiin myös mahdollisuuteen, että toukokuisen ydinvoimapäätöksen taustalla olisi ollut lahjontaa.

Suomeen tekeillä uusi suurpankki
(*Helsingin Sanomat* 14.9.2002)

Vakuutusyhtiö Pohjolan pitkään havittelema yhteistyö säästöpankkien kanssa on johtamassa uuden pankin perustamiseen Helsingissä lähipäivinä. Mukana on myös Pohjolan suuromistaja Suomi-yhtiöt, joka pyörittää henki-vakuutusliiketoimintaa. Asiasta kertoivat eri lähteet perjantaina 13.9 Helsingin Sanomille.

Viikonlopun aikana säästöpankit ratkaisivat kukin, ovatko hankkeessa mukana vai eivät. Osa oli ratkaisunsa jo tehnyt. Säästöpankkiliittoon kuuluu 40 säästöpankkia. Liittokokouksessa kullakin on yksi ääni koosta riippumatta.

Jos kokous näyttää vihreää valoa yhteispankille, asia menee lähipäivinä myös Pohjolan ja Suomi-yhtiöiden johdon päätettäväksi.

Hanke tuo merkittävän uuden toimijan Suomen finanssimarkkinoille, kun suuret vakuutusyhtiöt Pohjola ja Suomi sekä maan kattava pienten pankkien ryhmä liittoutuvat.

Pohjola ja Suomi haluavat rahastojensa ja vakuutustensa jakelunavaksi säästöpankkien konttoriverkon, säästöpankit taas toivovat saavansa yhteyden vakuutusyhtiöiden suureen asiakaskuntaan.

Pohjola on kärkkynyt pankkikumppania jo pitkään. Viime keväänä sen yhteistyöyritys suurimman säästöpankin

Aktian kanssa kariutui, mutta neuvottelut muiden säästöpankkien kanssa jatkuivat. Epäselvää on, tuleeko Aktia mukaan hankkeeseen vai jääkö se ulkopuolelle.

Haapasalo palkittiin parhaana näyttelijänä Moskovassa

Suomalaisnäyttelijä Ville Haapasalo palkittiin parhaana miesnäyttelijänä Moskovan kansainvälisillä elokuvajuhlilla sunnuntaina. Haapasalo sai palkinnon pääosastaan elokuvassa *Kukushka, Käki*. Elokuvan on ohjannut Alexander Rogoshkin, joka sai parhaan ohjaajan palkinnon.

Parhaaksi elokuvaksi valittiin Paolo ja Vittorio Tavianin ohjaama *Ylösnousemus*. Parhaan näyttelijättären palkinnon sai japanilainen Mikako Ichikawa elokuvasta *Sininen*. Juryn erikoispalkinto myönnettiin iranilaisen Vahid Mousaianin ohjaamalle elokuvalla *Maan toiveet*. Konstantin Stanislavskin nimeä kantavan näyttelijätyön erikoispalkinnon sai Harvey Keitel.

Vrouw Mariasta kinataan oikeudessa
(*Nelonen* 3.9.2002)

Kolme vuotta sitten löytyneen Vrouw Maria -hylyn pelastuspalkkiosta väännettiin tiistaina kättä Turun merioikeudessa. Hylyn löytänyt sukeltajaryhmä vaatii itselleen arvohylyn löydöstä palkkiota, johon valtio ei ole suostunut.

- Suurin kiistakysymys on se, onko meillä mitään oikeutta tehdä mitään tuolla hyllyllä. Minun mielestäni meillä on, muun muassa sen vuoksi, että olemme löytäneet hyllyn, ammattisukeltaja Rauno Koivusaari sanoo.

Merioikeus joutuu ratkaisemaan sovelletaanko löytöön merilakia vai muinaismuistolakia. Museovirasto vaatii muinaismuistolain soveltamista, kun taas löydön tehneet sukeltajat merilain soveltamista. Erona on se, että merilaki sallisi pelastuspalkkion maksaminen. Koivusaaren sukeltajaryhmällä on tietävästi kulunut noin 350 000 euroa etsintöihin sekä sukeltamisiin.

Sukeltajaryhmän edustajat kritisoivat Merimuseota tiistaina oikeudessa siitä, että he eivät tehneet Vrouw Marian löytymisen eteen yhtään mitään ennen kuin heille sen löytymisestä ilmoitettiin. Museoviraston edustaja ei tiistaina halunnut kommentoida oikeudenkäyntiä. Jutun käsittely jatkuu torstaina.

Lähes 30 vuotta merioikeuden parissa työskennellyt Åbo Akademin

yksityisoikeuden professori Peter Wetterstein kritisoi pari vuotta sitten opetusministeriön selvitystä aarreilaiva Vrouw Marian omistajuudesta. Hänen mukaansa valtio tulkitsee yksipuolisesti muinaismuistolakia, jonka mukaan yli 100 vuotta vanhan hylyn esineet kuuluvat lunastuksesta valtiolle. Wettersteinin mukaan Suomen valtion tulisi saada lähtökohtaisesti Vrouw Mariasta ainoastaan hylyn oma irtaimisto eli kipot ja lusikat.

Vuonna 1771 uponnut Vrouw Maria löytyi vuonna 1999 Suomen aluevesiltä. Lastiluettelon mukaan aluksessa on muun muassa Rembrandtin sekä Rubensin maalauksia sekä muuta arvotavaraa. Alus oli matkalla Katariina Suuren hoviin Pietariin.

Suomalaiset ovat nyt terveempiä kuin koskaan
(*Helsingin Sanomat* 4.6.2002)

Suomalaiset ovat nyt terveempiä kuin koskaan, ja mielenterveyskin on pysynyt hyvänä. Alku kesästä ilmestynyt Terveys 2000 -tutkimus osoittaa, että itsemurhat ovat vähentyneet eivätkä masennus tai työuupumus ole lisääntyneet 20 viime vuoden aikana.

Terveys 2000 -tutkimuksen mukaan mielenterveyspalveluja käyttävät eniten keski-ikäiset, naiset enemmän kuin miehet. Eläkeiässä sekä masennus tai mielenterveyspalveluiden tarve vähenevät rajusti.

Keski-ikäisten miesten keskuudessa kuitenkin elää eronneiden, alkoholia käyttävien, vähän liikkuvien, tupakoiden ja ylipainoisten miesten ryhmä, jolle näyttävät kasautuvan kaikki terveysriskit.

Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet ovat vähentyneet, ja yhä harvempi työikäinen tuntee itsensä työkyvyttömäksi. Edellytykset viipyä työelämässä nykyistä pitempään ovat merkittävästi parantuneet.

"Kolme lisävuotta työelämässä säästäisi 15-20 miljardia vanhaa markkaa eläkerahoina", Markku Lehto sosiaali- ja terveysministeriöstä sanoo.

Suurimmat uhat terveydelle ovat kansan lihominen, tupakointi ja päihtee.

Enemmistö tiukentaisi huumerajoituksia
(*Helsingin Sanomat* 13.8.2002)

Suomalaisista 72 prosenttia tiukentaisi huumeiden käyttöä ja tarjontaa koskevia rajoituksia. Tulos ilmenee Helsingin Sanomien Suomen Gallupilla teettämästä kyselystä.

Vastaajan koulutustasolla näyttää olevan paljon vaikutusta mielipiteisiin. Korkeasti koulutetuista puolet on valvonnan ja rangaistusten kiristämisen kannalla. Kansa- tai peruskoulun käyneistä tiukennusten kannalla on 80 prosenttia.

Työttömien ja töissä käyvien välillä ero on pienempi, yksitoista prosenttiyksikköä. Työttömät ovat huumeidenkäyttäjille ankarampia, heistä kahdeksan kymmenestä tiukentaisi rajoituksia. Koulutustasosta tai työtilanteesta riippumatta juuri kukaan kyselyyn vastanneista ei halua väljentää huumeiden kitkentää.

Sinilevä vaivasi Suomen merialueilla
(Helsingin Sanomat 18.7.2002)

Runsas sinilevien pintaesiintymät kattoivat Suomenlahden avomerialueen lähes kokonaan heinäkuussa.

Rajavartioston lentäjien mukaan sinilevien määrä oli kasvanut selvästi myös Saaristomerellä ja sen eteläpuolella, missä levälautat olivat paikoin erittäin tiheitä. Hajanaisemmat esiintymät ulottuivat Selkämeren suulle asti.

Tyyne ja lämmin sää lisäsi sinilevän määrää myös järvissä. Etenkin monissa Etelä- ja Lounais-Suomen järvissä oli sinilevää.

Koloradonkuoriainen vaivasi perunapeltoja
(Helsingin Sanomat 18.7.2002)

Viranomaiset kehottivat perunanviljelijöitä tarkastamaan peltonsa heinäkuun alkupuolella, sillä koloradonkuoriainen oli taas rantautunut Etelä-Suomeen. Viranomaiset pelkäsivät, että vuoden 1998 paha kuoriainekesä toistuu.

Kesän ensimmäinen tuholainen havaittiin itäisellä Suomenlahdella viime heinäkuun alussa. Kuoriainen löytyi Vironlahden edustalta Suuri-Pisin saarelta, jonne se on kulkeutunut ilmeisesti tuulten mukana Venäjältä tai Baltiasta.

Koloradonkuoriainen on vaarallinen kasvintuhoaja, jonka löytymisestä tai epäilystä on ilmoitettava kasvinsuojeluviranomaisille.

Koloradonkuoriainen on helppo tunnistaa. Aikuinen on noin sentin pituinen, ja sen keltaisessa selässä on kymmenen mustaa pitkittäisraita. Pään puoli on mustapilkkuinen oranssi.

Kuoriaisen lisäänty nopeasti ja on hyvin ahne. Jos tuholaiset ehtivät mellastaa pahasti, koko pellon perunasato voi mennä. Yksi kuoriainenaaras tuottaa toukkajoukon, joka syö putipuhaaksi puolitoista hehtaaria perunapeltua kuukaudessa

31 havaintoa kuoriaisesta oli tehty jo heinäkuun puoleenväliin mennessä.

Eronneiden määrä kääntynyt laskuun
(Helsingin Sanomat 30.7.2002)

Eronneiden määrä on vähentynyt hiljalleen kolmen viime vuoden aikana. Viime vuonna eronneita oli hieman alle tuhat vähemmän kuin 1999. Vuosina 1976-1999 avioerojen määrä kasvoi jatkuvasti. Muutos saattaa johtua siitä, että ihmiset ovat oppineet sovittamaan työn ja perhe-elämän yhteen.

Alastomien virta ylitti Kauppatorin
(Helsingin Sanomat 19.8.2002)

Kello oli puoli viisi sunnuntaiaamuna, mutta Helsingin kauppahallilla oli ruuhkaa.

1.900 ihmistä jonotti ja odotti ohjeita. He halusivat osallistua kuuluisan newyorkilaistaiteilija Spencer Tunickin alastoninstallaatioon, joka kuvattiin Helsingin kauppatorilla.

Spencer Tunick on toteuttanut Nude Adrift -installaatioitaan ympäri maailmaa vuodesta 1994 lähtien. Tunick rinnastaa teoksissaan rakennetun miljööän ja paljaat ihmiskehot vastakohtia korostavalla tavalla absurdiksi kokonaisuudeksi.

Helsingin kaupungin taidemuseon ja Image-lehden järjestämä tapahtuma sujui poliisin mukaan hyvin rauhallisesti. Alue oli liikenteeltä suljettu ja sinne pääsivät ainoastaan mallit ja lehdistö.

Paikalta käännyttiin vain muutama ravintolasta palaava juhlija.

Katajanokan vankilasta hotelli
(Nelonen - STT 03.09.2002)

Helsingin Katajanokan vankilaan ollaan perustamassa hotelliä. Tarjouskilpailun vankilasta ovat voittaneet tapahtumamarkkinointiyritys Lucifer Oy ja Real Pro Oy. Senaatti-kiinteistöt päätti tiistaina myydä rakennuksen näiden yritysten perustamalle uudelle yritykselle.

Hotelli tulee vankilan selliosastoihin. Muualle rakennukseen yhtiö aikoo rakentaa esimerkiksi ravintolan ja kappelin. Kaupan hyväksyminen vaatii

vielä asemakaavamuutoksen, sillä alue on varattu vankilakäyttöön.

Muun muassa partiolaiset olivat tehneet vankilarakennuksesta tarjouksen. Heidän tarkoituksenaan oli perustaa sinne nuorisjärjestöjen keskus. Sovinto-yhdistys olisi perustanut sinne asuntolan.

Katajanokan vankilan vanhin osa on rakennettu 1830-luvulla. Nykyiset sellit ovat 1880-luvulta. Tällä hetkellä vankilassa on turvapaikanhakijoiden säilöönottokeskus, joka siirtyy Metsälän teollisuusalueelle todennäköisesti vuoden vaihteessa.

Kellokauppa jättää
(Taloussanomien 12.7.2002)

Matkapuhelinten leviäminen on tehnyt pysyvän loven kellojen myyntiin. Etenkin nuorten keskuudessa rannekellon suosio on lopahtanut, kun aika tarkistetaan mieluummin kännykästä.

Toimitus surffaili netissä

Tietoja mm. Thessalonikin elokuvateattereissa pyörivistä elokuvista.
www.cinemapark.gr

Tietoa Suomesta turisteille löytyy MEK:n sivuilta monella kielellä.
www.finland-tourism.com

Suomen ja tieltävästi koko maailman ainoa skifflefestivaali järjestettiin tänä kesänä seitsemättä kertaa! Monitaiteinen tapahtuma kokoaa skiffle- ja KIHVELImuusikot yhteen ja tutkiskelee soivan maailman mahdollisuuksia. Pohjois-Amerikassa ja Länsi-Intian saaristossa syntynyt skifflemusiikki on tullut rikastuttamaan kulttuuri tarjontaanamme. KIHVELISSÄ soivat perinteiset skifflesoitimet, kuten pyykkilaudat, narubassot, sahat sekä monet muut itsetehdyt ja omaperäiset soittimet.

Kihveli soikoon on omaperäinen, viihtyisä ja tasokas kesäfestivaali, kansainvälinen skifflemusiikin tapaamispaikka, jossa soitetaan hyvin / paljon / riemulla.

www.kihvelisoikoon.com

Vitsit

Tällä kertaa koko litania vitsejä on tullut lukijaltamme. Toimitus kiittää lähetetyistä vitseistä, ja toivoo lisää vitsejä Suomen eri murre-alueista.

Toimitus myös toivoo että kaikki osaavat ottaa vitsi vitsinä!

Savon murre ei oikeastaan ole kieli, vaan tapa tuhota sivistynyt keskustelu.

Ajatustenvaihdossa on eduksi, jos keskustelun molemmat osapuolet ovat savolaisia. Silloin siinä esitetään kysymys, joka ei ole kysymys, ja vastaus joka ei ole vastaus. Tuloksena on keskustelu, joka ei etene mihinkään.

Huumori on saanut kansainvälisestäkin lähtemättömän maineen. Savolaisen huumorin kanssa kilpailevat kansainvälisestä tunnettavuudesta enää saksalainen humpu ja englantilainen keittiö.

Moni väheksyy savolaista teknologiaa. On mainittu, että Amerikassa syntyy sellaisia ohjelmistoja, kuin Windows-95. Entä Kuopiossa? Täällä ei synny kuin mäkihyppääjiä. Ajatellaan tätäkin asiaa tarkemmin. Otetaan Windows -95 ja kuopiolainen mäkihyppääjä Mika Laitinen. Niillä on se ero, että Laitinen on kaatunut vain kerran.

Savo on silti mukava turistimaakunta. Puutteita tosin väitetään olevan. Kansainväliseen meininkiin tottuneet valittelevat, ettei maksullisia naisia ole tarjolla. Asian myönteinen puoli on se, että Savossa annetaan ilmaiseksi.

Kansainvälisyys kasvatuksessa on hyvässä mallissa. Mies kysyi Kuopion torilla mieheltä jotta tietääkö hän, kuinka kaukana Afrikka on. Savolaisukko vastasi: "Ee se kaakana vuo olla ku Savon sellulla on yks neeker ja se kulukoo pyörällä töihin".

Mikä on parasta Iisalmessa? - Ohitustie

Minkä nimiset ovat savolaiset lammasjuhlat? - Kilipailut

Mikä on Tarzan savoksi? - Pöhheikön piällysmiäs

Savolaisukko tuli baariin ja tilasi drinkin.
- Tarjoilijavosuu! Tuokee koskenkorvoo!
- Otatteko colalla?
- No tuokee vaikka lumilapijolla, kunhan tuotte!

Savolaisukko seisoi tien reunassa kilometripylvään kohdalla jossa oli numero kolme. Ajoi siihen kaksi herrasmiestä, pysäyttivät ukon kohdalle ja toinen kysyi:
- Mihin tästä mahtaa olla tuo kolme kilometriä?
Ukko vilkaisi ympärilleen ja totesi:
- Eeköhän tuo liene ihan joka suuntaan.

Jossakin Savossa isäntä souteli pappia kapeahkon salmen yli. Pappi istui perässä ja heitti viskurilla vettä veneestä niska kankeana koko matkan. Tultiin rantaan ja isäntä teki kotiinlähtöä. Pappi kysyi hädissään:
- Voi voi, kuinka isäntä selviää yksin takaisin kun vene vuotaa aivan valtavasti?
Isäntä lohdutti pappia:
- Mie laetan vuan tapin takas kiinni.

Postivirkailija Maaningan Hilmalle:
- Tämä painaa liikaa, siihen on lisättävä reilusti postimerkkejä.
- Mutta eekös se tule siitä vuan paenavammaksi?

Savolaismies yritti kaapata lentokoneen. Finnair ei ostanut.

- Mikä on Savossa kokonaan rauhoitettu lintu? - Kaakana. Usein metsällä kuuluu:
- Elä ammu, se on kaakana!

Savolaismies istui Kuopion rautatieaseman odotushallissa ja alkoi tehdä itselleen sätkää. Viereisessä lipunmyyntikojussa virkailija katseli äijän tekemisiä vähän alta kulmien ja kunäijä syytti tupakkinsa, virkailija huusi:
- Täällä ei saa polttaa!
No, äijä ei reagoinut mitenkään, jatkoi vaan tupruttelua. Kohta virkailija huusi uudestaan ja kovempaa:
- Täällä ei saa polttaa, johon äijä tiuskaisi:
- Mittees mänit sinne!

Matkustaja kysyi Savossa konduktööriltä:
- Onko tuolla perässä tilaa?
- "On siellä tilloo, vuan ku ei oo junnoo", konduktööri vastasi.

Mikä on projektin savolainen määritelmä?
- Projekti on hanke, jossa kyvyttömät yrittävät saada haluttomat tekemään mahdottomia.

- Mitä on suojatit savoksi?
- Laellinen yl'ajopaekka.

Matkailija halusi uida kuumana kesäpäivänä ja kysäisi peltotöissä olevalta Savon ukolta:
- Onkohan tuo järvi syvä? Yletääkö siinä jalat pohjaan?
- Kyllähän siinä jalat pohjoon ylittää. Vuan sitä en tiijä yletääkö piä pinnalle.

Seuran seuraava tiedote ilmestyy marraskuussa 2002. Toimitus odottaa jäseniltä juttuja, vinkkejä ja kommentteja tiedotteeseen.

TAPAHTUMA- KALENTERI

Suomi-koulu alkaa syyskuun aikana. Lasten vanhemmille ilmoitetaan tarkempi alkamisajankohta myöhemmin.

05.09 Dimitria – Thessalonikin kaupungin kulttuurijuhlat alkavat , Lisätietoja ohjelmasta Internet sivuilta www.thessalonikicity.gr/Ekdiloseis/politismos/politismos_dimitria.htm

06.10 Kuukausitapaaminen klo. 20.00. Tavernassa "1901", osoitteessa; Katouni 9, Thessaloniki (Ladadika), puh. 0310-553141.

10.10 Aleksis Kiven päivä, suomalaisen kirjallisuuden päivä

24.10 YK:n päivä

27.10 Kesäaika päättyy

02.11 Pyhäinpäivä

03.11 Kuukausitapaaminen klo. 20.00. Tavernassa "1901", osoitteessa; Katouni 9, Thessaloniki (Ladadika), puh. 0310-553141.

10.11 Isänpäivä